Poštnina plačana v gotovini.

Leto LXVII., št. 196 Ljubljana, četrtek 30. avgusta 1934 Cena Din 1.-

SLOVENSKI NAŘOD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit vrst à Din 2.-, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.-, večji inserati petit vrsta Din 4.-. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO LJUBLJANA, Knaflјeva ulica št. 5

Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Smetanova 44/I. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.

Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

PRIPRAVE ZA PREVRAT V POSAARJU?

Francoski list trdi, da pripravljajo narodni socialisti v Posaarju prevrat, ki naj bi preprečil neugoden izid plebiscita

Pariz, 30. avgusta. r. Zanimanje javnosti za plebiscit v Posaarju, ki bo 14. januarja prihodnjega leta, čim dalje bolj narašča, zlasti po zadnji veliki narodno socialistični manifestaciji v Koblenzu, kjer je imel Hitler svoj znani govor, v katerem je napovedal sporazum Nemčije s Francijo, po končanem plebiscitu, če bo ugodno potekel za Nemčijo in se bo Posaarje zopet združilo z njo.

Agitacija v Posaarju narašča z vsakim dnem tako na strani narodnih socialistov kakor tudi njihovih nasprotnikov, ki se zavzemajo predvsem za status quo. V zvezi z njo se pojavljajo razne senzacionalne vesti, katerih resničnost se ne more točno ugotoviti, ki vendar zadostno obeležujejo mrzlično razpoloženje prebivalstva v Posaarju. V francoski javnosti je zbudilo zlasti veliko pozornost poročilo posebnega dopisnika lista »Paris Soir« iz Saarbrückna, ki trdi na podlagi svojih informacij iz policijskih krogov in lastnih opazovanj, **da se more v Posaarju pričakovati skorajšnji izbruh narodno-socialističnega prevrata. Narodno socialistični teror med posaarskim prebivalstvom postaja vedno hujši in niso varni pred njim nobeno podjetje, nobena trgovina, tvornica ter noben obrtnik. Pri izvajanju terorja sodelujejo tudi mnogi nemški podjetniki v Posaarju. Tako je železarna v Neukirchnu pozvala svoje delavstvo, naj takoj vstopi v organizacijo »Deutsche front«. Delavci, ki se niso odzvali temu pozivu, so bili odpuščeni iz službe. Razen tega je bilo v nemških delovnih taboriščih vojaško izvežbanih 15.000 mladeničev iz Posaarja.**

Dopisnik pariškega lista poroča nadalje, da bi se imel narodno socialistični prevrat v Posaarju izvesti pod geslom spontanega pokreta prebivalstva samega. »Die neue Saarpost« poroča iz zanesljivega vira o načrtu, po katerem bi imel nastati istočasno s prevratom na Dunaju tudi prevrat v Posaarju in na Klajpedskem ozemlju, iz neznanih vzrokov pa so obe akciji v zadnjem trenutku odpovedali.

Po trditvah političnih krogov bi moglo priti do narodno socialističnega prevrata v Posaarju, če bi pokazale okoliščine, da bo plebiscit potekel neugodno za Nemčijo. Poudarjajo pa pri tem, da bi vsak poizkus prevrata izzval intervencijo velesil, ker bi Društo narodov ne moglo dopustiti nobene nasilne akcije.

Zaroka angleškega princa v Bohinju

Oficielna razglasitev zaroke angleškega princa Jurija z grško princeso Marino

London, 30. avgusta. r. Angleški princ **Jurij** se je zaročil s princeso Marino, hčerko grškega princa Nikolaja. Zaroka je bila v torek zvečer oficielno razglašena v kraljevskem gradu v Balmoralu, kjer biva sedaj angleški kraljevski par, z naslednjim komunikejem:

Kralj in kraljica javljata z največjim zadovoljstvom, da se je njihov dragi sin princ Jurij zaročil s princeso Marino, hčerko grškega princa Nikolaja. Kralj Jurij V. je radosten pristal na to zaroko.

Priprave za poroko bo izvršil norfolški vojvoda. Pričakujejo, da se bo princ Jurij vrnil v London v prihodnjih desetih dneh.

Princ Jurij

Tudi princesa Marina bo odšla na kratek obisk v London ter bo ob tej priliki obiskala angleškega kralja in kraljico. Za sedaj še ni določeno, kdaj se bodo vršile poročne svečanosti, pričakujejo pa, da bo poroka v Londonu in sicer kasno jeseni v westminstrski opatiji.

Bled, 30. avgusta. **Objava zaroke angleškega princa Jurija z grško princeso Marino, ki je bila objavljena v dvorcu našega princa Pavla, je izzvala izredno veliko senzacijo. Kakor znano, biva angleški princ Jurij že od 11. t. m. v Bohinju kot gost našega kneza Pavla, svojega bodočega svaka. Princ Jurij je uporabil čas svojega bivanja na Gorenjskem za razne izlete v družbi kneza Pavla. Često ga vidijo tudi na sprehodu na Bledu, kjer je tudi obiskal nekatere trgovine in kupil razne potrebščine. Nedavno je v družbi kneza Pavla in princese Marine obiskal glasbeni festival v Solnogradu. Veliki svetovni listi, zlasti angleški in ameriški, so naročili svojim balkanskim dopisnikom, naj takoj odidejo na Bled, kamor jih je tudi že prišlo večje število. Tako je neki dopisnik angleškega tiska prispel na Bled v naglici z avtotaksijem naravnost iz Beograda.**

Zaroka četrtega najmlajšega sina angleškega kralja, princa Jurija z grško princeso Marino ni prišla povsem nepričakovano. Zaročenca sta se poznala že prej in v angleških listih so že večkrat naglašali njeno možnost. Ko je 11. avgusta princ Jurij prišel v Bohinj, se je moglo domnevati, da zaroka ni več daleč, ker se je vedelo za njune simpatije. Princ je zaprosil za roko princese Marine v domu kneza Pavla in je o tem takoj tudi obvestil svoje starše.

Princesa je hči grškega princa Nikolaja in ruske velike knjeginje Vladimirovne. Rojena je bila v Atenah 30. novembra l. 1906. Sodobno vzgojena ima zlasti veselje za slikarstvo, goji pa tudi sport.

Angleški princ Jurij je četrti sin angleškega kralja Jurija V. in kraljice Marije. Rojen je bil 20. decembra l. 1902 v gradu Sandringhamu. Po vsestranski izobrazbi je vstopil v angleško mornarico, kjer je postal kapitan korvete.

Italijanski nauki Nemčiji

Ostra polemika med italijanskim in nemškim tiskom, kdo je bolj svobodoljuben

Rim, 30. avgusta. r. Na trditve nemškega tiska, da spravlja italijanska vlada s svojo akcijo Avstrijo v podrejen položaj in da s tem ogroža njeno svobodo ter neodvisnost, odgovarjajo fašistični listi z obtožbami, da je bila teroristična akcija v Avstriji organizirana od strani nemških teroristov. Fašistični listi odklanjajo vsak očitek, da bi mogla biti akcija Italije v škodo avstrijske neodvisnosti. Neka objava italijanskega tiskovnega urada, ki so jo objavili tukajšnji listi, pravi med drugim:

Nemški politiki in direktni sodelavci Hitlerja so prišli iz ravnotežja. Nemški tisk trdi, da se Italija vmešava v notranje zadeve Avstrije in tako ogroža njeno neodvisnost. Ta trditev je deplasirana. Avstrijska vlada je suverena na svojem ozemlju. Njej niso potrebni plebisciti niti volitve, ker stoji večina avstrijskega prebivalstva na braniku neodvisnosti svoje države in odobrava delo vlade. Noben pritisk od zunaj in noben teror znotraj ne more prisiliti avstrijske vlade, da bi po želji Hitlerjeve Nemčije izvedla v Avstriji nepotrebne in drage volitve.

Kar se tiče Italije same, ne more dovoliti, da bi se fašizem italijanskega tipa primerjal z agresivnim narodnim socializmom. Italijanska vlada je sicer svojčas napravila mnogo uslug Nemčiji, doživela pa je nehvaležnost. V Avstriji je italijanska vlada vedno delala za to, da bi učvrstila njeno neodvisnost. Poslednji Hitlerjev plebiscit je italijanski tisk beležil brez kakšnih komentarjev, ker se noče vmešavati v notranje zadeve drugih držav, toda Nemci bi radi primerjali izid Hitlerjevega plebiscita z izidom Mussolinijevega plebiscita, ki se je vršil meseca marca letos. To žali fašistično Italijo, ker je bilo pri Mussolinijevem plebiscitu od vseh oddanih glasov samo 0.16% negativnih, dočim je izreklo zaupnico fašističnemu režimu 10,537.608 glasovalcev. Italija ima 42 milijonov prebivalcev in zato je tudi število njenih glasovalcev manjše kakor v Nemčiji. Razen tega sta italijanski in nemški volilni sistem povsem različna. Italijanski plebiscit je pokazal, da je ves narod fašistične Italije soglasen in vdan svojemu voditelju. V Italiji je bil plebiscit, pravi objava na koncu, svobodna manifestacija narodove volje. Nobenega nasilja ni bilo in vsakdo je mogel svobodno oddati svoj glas. Nasprotno so se v Nemčiji zlasti v zadnjem času uporabljala vsa mogoča nasilna sredstva, da se je tako tudi glasovanje pri poslednjem plebiscitu vršilo pod nezaslišanim pritiskom.

Antanta baltiških držav

Riga, 30. avgusta. AA. Konferenca letonskih, estonskih in litovskih delegatov se je končala s popolnim sporazumom. Delegati so sestavili načrt antantne pogodbe o skupnem sodelovanju. Določeni so periodični sestanki zunanjih ministrov, na katerih bodo koordinirali svoje zunanjepolitično delo in medsebojno obveščali o pogodbah, ki jih bodo sklenili z drugimi državami. S posebno deklaracijo so se vse te tri države obvezale, da bodo na svojih področjih razširjale duha sporazuma in prijateljstva.

Zopet smrtna obsodba v Avstriji

Leoben, 30. avgusta. w. Po petih dneh se je včeraj pred vojaškim sodiščem končala razprava proti 16 narodnim socialistom iz St. Gallena na Zgornjem Štajerskem, ki so sodelovali pri narodno - socialističnem prevratu 25. julija. En obtoženec je bil zaradi veleizdaje v zvezi z umorom obsojen na smrt, dva obtoženca na dosmrtno ječo, ostali pa na ječo od 10 do 20 let. Dva obtoženca, ki nista bila obtožena zaradi veleizdaje, temveč zaradi upora, sta bila obsojena na eno, odnosno dve leti ječe.

Iz rumunske notranje politike

Bukarešta, 30. avgusta. č. Zadnje dni so pričeli rumunski politiki spet zelo pogosto potovati v Sinajo. Kralj Karol je imel že daljše razgovore s predsednikom vlade Tatarescom ter z drugimi ministri in politiki. Glede na te razgovore so se razširile vesti, da gre za ustvaritev nove politične formacije, ki naj bi prevzela oblast v Rumuniji. Koalirali naj bi se Avarescu, Argetoianu in Jorga. Vlada pa je te vesti odločno demantirala.

Dr. Jurij Maniu, bivši ministrski predsednik, se nikakor ne namerava, kakor kažejo poročila listov, sporazumeti z dr. Vajdo Voevodom. Listi poročajo namreč, da namerava jeseni ustanoviti novo stranko z levičarskim programom. Imenovala naj bi se nacionalna zadružna stranka.

Kritično stanje v ameriški tekstilni industriji

Newyork, 30. avgusta. d. Predsednik Roosevelt je odredil, da bi preprečil splošno stavko v tekstilni industriji, naj se zvišajo mezde za 10 odstotkov, delovni čas pa skrči od 40 na 36 ur na teden. Sedaj so zastopniki 4000 tekstilnih industrijcev sklenili, da te Rooseveltove odredbe ne bodo izvedli, češ da je neupravičena. To je prvič, da je nastopila vsa industrijska panoga strnjena proti predsedniku Rooseveltu ter Niri.

Washington, 30. avgusta. Državni urad za delo je pozval, da bi preprečil stavko v tekstilni industriji, člane bombažnega instituta ter voditelje združenih tekstilnih delavcev za danes in jutri k razgovorom. Stavkovni odbor zveze tekstilnih delavcev je sprejel povabilo za razgovor s podjetniki.

Newyork, 30. avgusta. AA. Tekstilni industrijci so sklenili odgovoriti na splošno stavko, v katero hoče stopiti delavstvo 4. septembra, s popolno ustavitvijo svojih tovarn. Nekateri so zaprli svoje obrate že pred dvema dnevoma.

Nurmi profesijonalec

Pariz, 30. avgusta. AA. »Paris Midi« priobčuje brzojavko iz Stockholma, da je mednarodna lahkoatletska federacija potrdila diskvalifikacijo finskega tekača Nurmija in ga proglasila za profesionala.

Kongres slovanskih planincev

Danes so se zbrali v Ljubljani predstavniki asocijacije slovanskih planinskih društev

Ljubljana, 30. avgusta.

Kongres, ki so na njem zastopani vsi slovanski planinci, ima to posebno lastnost, da niso nanj prispeli udeleženci v množicah, temveč samo glavni zastopniki turističnih zvez in organizacij in zato je na prireditvi le prav malo ljudi, da bi ga namesto kongres lažje imenovali konferenco.

Iz Poljske so prispeli zastopniki Tovarzystva Tatarzanskie, ki združuje vse poljske turiste, podpredsednik St. Osiecki in II. podpredsednik dr. W. Goetel, ki je obenem tudi tajnik stalnega sekretarijata Asocijacije v Krakovu, razven teh že znanih funkcionarjev pa tudi major B. Romaniszyn, ki ga tudi že naši planinci smatrajo za uglednega delavca na polju turistike. Klub češkoslovenskih turistov zastopa dr. Josef Hraše, Hrvatsko planinarsko društvo predsednik dr. Ante Cividini in podpredsednik dr. Zlatko Prebeg, pri zborovanju so pa navzoči seveda tudi zastopniki naših turistov, saj je dosedanji podpredsednik Asocijacije dr. Fran Tominšek po odstopu predsednika Pasarića tudi predsednik Asocijacije, dr. Josip Pretnar pa njen tajnik. Bolgari dosedaj še niso prispeli in jih še vedno pričakujejo, ker udeležbe niso odpovedali. Bana in podbana ter bansko upravo in Zvezo za tujski promet zastopa načelnik dr. Rudolf Marn, komandanta dravske divizije podpolkovnik Šarubek, ljubljanskega župana dr. Brilej, Jugoslovensko-čehoslovaško ligo predsednik dr. Egon Stare, Društvo prijateljev poljskega naroda prof. dr. Mole, češkoslovaški konzulat tajnik Martinek, SPD podpredsednik dr. Vrtačnik z odbornikom Albertom Pučnikom ter odbornik dr. Tuma, ki bo imel popoldne ob 16. važen referat. Klub »Skalo« zastopa dbornik Vilhar, posebno toplo so pa udeležence pozdravili poslanca Rasta Pustoslemška, ki se udeležuje kongresa kot predsednik Jugoslovensko-bolgarskga društva. Poleg imenovanih je pa na kongres poslal svojega zastopnika tudi minister za telesno vzgojo dr. Andjelinović v osebi našega znanega sportnika inž. Stanka Bloudka.

Predsednik dr. Fran Tominšek je po otvoritvi kongresa podal podroben historičen pregled razvoja tuistike, zlasti pa je opisal razvoj turistike med slovanskimi narodi, ki so pred vojno imeli v planinah vsi svoje nasprotnike. Pri nas so hoteli naše planine germanizirati Nemci in zato je bilo naravno, da je SPD iskalo vezi pri planinskih organizacijah drugih slovanskih narodov. Že leta 1908 je idejo zveze slovanskih turističnih društev sprožil dr. Černy v Pragi in leta 1908 je bila tudi že v Ljubljani prva skupna seja, ki so se je udeležili Čehi, Rusi, Poljaki in SPD, ko je bila sklenjena ustanovitev skupne pisarne v Pragi pod vodstvom dr. Černega. Zaradi nasprotnji poslanec Rasto Pustoslemšek na občtovanja avstrijske vlade ideje ni bilo mogoče oživotvoriti do prevrata, ko je sedanem zboru SPD spet propagiral idejo in tudi uspel, da je SPD leta 1921 sklicala prvi sestanek slovanskih turistov v Ljubljano. Tedaj je bil ustanovljen Slovanski planinski svet, nato so pa slovanski turisti leta 1925. v Visoki Tatri ustanovili sedanjo asocijacijo.

Po teh uvodnih besedah je govornik pozdravil navzoče delegate in goste ter prečital pozdravne brzojavke kralju Aleksandru, kralju Borisu ter prezidentoma Moszynskemu in Masaryku, ki so bili z navdušenjem sprejeti. Zastopnik bana in podbana dr. Marn je poželel kongresu mnogo uspeha, končno je pa kot predsednik Zveze za tujski promet izrazil željo, da bi se delegati prav dobro počutili pri nas in uživali čare naših krajev. Zastopnik župana dr. Brilej je poudarjal, kako že od nekdaj Ljubljana goji slovansko vzajemnost, zlasti pa smatra za veliko čast, da je v Ljubljani že drugi kongres slovanskih turistov, saj je v našem mestu vsak peti prebivalec planinec. Ko so kongres pozdravili še predsednik JČL dr. Stare, predsednik Društva prijateljev poljskega naroda dr. Mole in v imenu ministra dr. Andjelinovića, inž. Bloudek, je pozdravil zborovalce poslanec Rasto Pustoslemšek v svojem imenu in v imenu ministra dr. Alberta Kramerja ter Jugoslovensko-bolgarske lige kot že star in preizkušen borec za vzajemnost med slovanskimi turisti, končno je pa izrazil željo, naj bi iz Asocijacije v najkrajšem času nastalo enotno društvo, ki bi delovalo med vsemi slovanskimi narodi, kakor je nekdaj deloval nemški Alpenverein po vsej Nemčiji in Avstriji. Končno je **dr. Pretnar** pozdravil delegate v imenu SPD, nato je pa govoril poljski delegat **dr. W. Goetel** ter v obširnem govoru očrtal cilje Asocijacije, predvsem pa organizacijo skupnih izletov, pridobitev železniških olajšav, enake ugodnosti po kočah, konvencije za prehod meja, normalizacije koč, skupen načrt za očuvanje turističnih naprav in juridične zaščite teh naprav, zlasti pa tudi varstvo prirode in izdajo posebnega vodnika, kjer bi bile opisane turistične postojanke v vseh slovanskih državah. O zaključku svojega pomembnega govora je pa govornik zlasti poudarjal potrebo praktičnega dela brez sanjarjenja in sentimentalnosti.

V enakem smislu je govoril češki delegat **dr. Hraše,** nato je pa **dr. Tominšek** prečital pozdravno brzojavko, ki je prispela od ministra trgovine in pa pozdrav, ki ga je poslal iz Prage dr. Emil Stolfa. Za zapisnikarje je imenoval dr. Pretnarja, dr. Goetela in dr. Hrašeja, nato je pa imel obširen referat, kjer je popisal vse sedanje kongrese in njih sklepe. Kongresi so bili doslej v Pragi in v Krakovu, a sedanji je že drugi v Ljubljani. Posebno važen kongres je bil leta 1931, na Poljskem, kjer so sklepali o vseh vprašanjih, ki naj omogočijo čim tesnejše zveze med slovanskimi turisti. Od tega kongresa ni bilo več kongresa do današnjega, ki ob zaključku lista še traja.

Zakon o depolitizaciji španske mladine

Madrid, 30. avgusta. č. Notranje ministrstvo je sestavilo zakonski načrt o depolitizaciji mladoletne mladine. Vsem mladeničem, ki še niso dosegli 16. leta starosti, bo prepovedano sodelovati v političnih organizacijah. Fantje od 16. do 23. leta pa bodo morali imeti posebna dovoljenja svojih staršev odnosno varuhov, da smejo biti člani kake politične stranke. Predlog bo te dni predložen ministrskemu svetu v odobritev. Takšne zakonske odredbe so v Španiji potrebne zaradi mnogih pretepov in sporov, do katerih je prišlo med fanti pri političnih debatah. Razvneti Španci so se v takih primerih med seboj celo pobijali z orožjem.

Poslanik dr. Grisogono na Bledu

Bled, 30. avgusta. Na Bledu se mudi že par dni naš praški poslanik dr. Prvislav Grisogono.

Nova pravila nogometne zveze

Beograd, 30. avgusta. p. Snoči je imel upravni odbor Jugoslovenskega nogometnega saveza plenarno sejo, na kateri je razpravljal o novih pravilih. Načrt novih pravil ne bo ob objavljen, da ne bi izzval kakšno prejudično sodbo. Na seji so določili tudi team, ki bo igral v nedeljo proti Češkoslovaški. Naša reprezentanca bo ista, kakor je nastopila preteklo nedeljo proti Poljakom.

Kuzocinski se umika

Varšava, 30. avgusta. AA. Zaradi osebnega spora s svojim tekmecem je sklenil poljski olimpijski prvak na 5000 m Kuzocinski, da se ne udeleži več nobene mednarodne tekme. Zaradi tega je tudi odpovedal sodelovanje na mednarodnih tekmah za evropsko prvenstvo v lahki atletiki, ki bodo od 7. do 9. septembra v Turinu. Za svojo progo bi bil pri teh tekmah favorit.

Zanimiva najdba iz prazgodovinske dobe

Essen, 30. avgusta. AA. Med gradnjo avtomobilske ceste pri Duisburgu so delavci našli okostje osem metrov dolge živali iz preddiluvialne dobe. Strokovnjaki sodijo, da je okostje staro več sto tisoč let. V tistem kraju so že prej našli zelo stara in številna okostja iz že izumrlega živalskega sveta.

Vabimo Vas!

LJUBLJANSKI VELESEJEM

1. — 10. IX. 1934.

Železniška izkaznica za 50% popust na železnicah se dobi na vseh postajah po Din 5.—.

40.000 m² — 15 razstav:

Glasbena — umetniška — higijenska — izseljenska — ribarska — perutnine, koz, ovac, psov — arhitektonska — »Weekend« — hranilniška — pohištvo — radio — živila.

Festival SLOVANSKIH PLESOV.

Tekmovanje harmonikarjev — Velikomestno zabavišče.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA

Devize: Amsterdam 2298.18 — 2309.54, Berlin 1326.35 — 1337.60, Bruselj 795.79 — 799.73, Curih 1108.35 — 1113.85, London 168.03 — 169.63, Newyork 3316.61 — 3344.87, Paris 223.88 — 225, Praga 140.90 — 141.76, Trst 290.79 — 293.19 (premija 28.5 odst.). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 7.94 — 8.04.

INOZEMSKE BORZE

Curih, 30. avgusta. Pariz 20.20, London 15.2950, Newyork 301.75, Bruselj 71.80, Milan 26.28, Madrid 41.8750, Amsterdam 207.35, Berlin 119.90, Dunaj 57.10, Praga 12.73, Varšava 57.90.

Danes grandijozna filmska opereta

‚PEVČEVA LJUBEZEN‘

v kateri poje slavni tenor Louis Graveur

ELITNI KINO MATICA Predstave danes ob 4., 7¼ in 9¼.

Vročica pred začetkom šole

Povsod se pozna, da se bo kmalu začela šola — Skrbi imajo otroci in starši

Ljubljana, 30. avgusta

Kdo je mislil na šolo pred nekaj dnevi! Ko so pa začeli šolski zavodi objavljati obvestila o vpisovanju v šolo in opravljanju popravljalnih izpitov, se je polastila čez noč vročica mladine in roditeljev. Posebno huda je in nikomur ne prizanese. Šola je postala zopet nenadno največje prokletstvo izmed vsega najhujšega, kar si more mladina misliti in tudi roditelji tožijo, da je največje breme in nesreča. Kljub temu so vendar notranje zadovoljni prvi in drugi, da so vsaj našli zopet predmet, kamor lahko usmerijo vse tožbe in jezo in na kar lahko zvračajo krivdo za vse težave tega sveta.

*

Ob začetku nove šolske dobe so bile včasih v navadi slovesne besede. Oglašali so se roditelji kot poklicani, ki jim je pri srcu uspeh šolanja njihovih otrok in ki žele, da bi prišli otroci iz šole vsaj malo pametnejši kot so šli vanje. Pedagogi so vzbujali občudovanje in zaupanje v njih avtoriteto z učenimi razpravami. Spretno so dokazovali, da si je predvsem mladina sama kriva, če se ničesar ne nauči in da ne kaže zamenjavati šolskih razredov s sportnimi klubi. Tudi ta ali oni sociolog se je oglasil, razpravljajoč o tem, katera šola bi bila bolj priporočljiva, da bi se mladi ljudje ne vzgajali le za nezaposlene.

Zdaj ni mnogo slovesnih besed. Marsikdo bi se raje povsem neslovesno razgovoril o šolnini, o učnih knjigah, ki so vsako leto nove, o popravljalnih izpitih, ki so postali zadnje čase celo važnejši in neizogibnejši od mature. Roditelji bi končno še ne bili tako veliki sovražniki šolnine, ko bi na šolah ne delili tako radodarno cvekov. Mnogim se zde šole le produkcije cvekov in v domačem žargonu pravijo, da imajo n. pr. sina v tej in tej cvekarni. Nobenemu instruktorju več ne zaupajo in tudi na prijateljstvo z razredniki ne polagajo več posebne važnosti. Dezorijentirani so in nihče več ne ve, za kaj bi dal učit otroka, ko vlada v vseh stanovih nezaposlenost in ker so začele stanovske organizacije objavljati opozorila, da v njihovi stroki ne more priti nihče več do zaslužka. Toda med našimi meščani je vkoreninjena zelo močno tradicija, da se morajo otroci šolati, da morajo postati vsaj uradniki. Vsi, od prvega do zadnjega morajo v šolo, naj stane kar hoče, vsi so nadarjeni, vprav rojeni za šolanje ter ni dvoma, da se bodo lahko prerinili skozi življenje, čeprav bo vladala še takšna nezaposlenost v vseh poklicih. Iz ljubezni do otrok se roditelji celo — seveda skrivaj — navdušujejo za požrtvovalna dejanja in jemljejo le na zunaj popravljalne izpite nekoliko bolj tragično.

*

Med pasjimi dnevi je bil naš Tivoli zapuščen, le redki so preživljali počitnice v njem; te dni je pa postal nekakšen šolski, vseučiliški park. Skoraj vse klopi so zasedene in študenti sede na njih tako obupanih obrazov, da se ti stori inako ob pogledu na nje. Vsi so postali praktični filozofi, kajti zamišljeni so tako, da ne vidijo več ničesar okrog sebe. Tudi knjig in zvezkov najbrž ne, ki jih drže krčevito v rokah, kot da se potapljajo. Nekateri sede ob knjigah, razloženih na klopeh, kot da razstavljajo vso pisano in mastno učenost. Temu ali onemu se dremlje, kajti prejšnjo noč ni mogel spati zaradi nepopisnih skrbi. Baš dan pred popravljalnim izpitom so se spomnili, da so tudi oni med tistimi nesrečneži, ki bodo morali kazati ter dokazovati svojo učenost in modrost pred strogo izpitno komisijo. Počitnice so minile kot bi pihnil. Udejstvovali so se v vseh panogah, kjer lahko mladina pokaže svoje sposobnosti. Pri nogometnem klubu »Bunkanje« so se proslavili pred vso sportno javnostjo. Zopet drugi so preplezali križem kražem severno Triglavsko steno. Mnogi so se izkušali v plavalnih rekordih na »Špici«. Nekateri so pa celo mislili že na zakonske sladkosti — a nikomur ni prišla niti na misel šola.

Kot obsojenci sede sedaj v parkih in nekateri se ne morejo potolažiti drugače, kot da pišejo v zvezke in knjige imena svojih izvoljenk. Prepozno je, vdani so v usodo, čemu bi se še učili! »Profesor me ne more,' čemu bi se piflal, saj nič ne pomaga!« se skušajo sprijazniti z mislijo na izpit. Vendar jih je mnogo tudi, ki hočejo pospraviti vso učenost tega sveta z veliko žlico. Sprehajajo se z odprtimi knjigami in čitajo naglas. V park prihajajo že ob jutranjem mraku. Kot da se je ustanovila posebna sekta puščavnikov, sede vsak k sebi v parkih in gozdovih, kjer jih nihče ne moti.

Odrasli nimajo nič manjših skrbi zaradi popravljalnih izpitov. Roditelji čakajo pred šolami na uboge otroke, ki se bore pred izpitnimi komisijami za biti ali ne biti. Radovedni so, kako se bo izteklo in skrbi jih, da bi si nesrečneži ne vzeli preveč k srcu, če bi jim zopet izpodletelo.

Da se bo kmalu začela šola, se pozna tudi na promenadi in v slaščičarnah. Promenada je oživela, dočim so bile tudi na nji počitnice že od pomladi. In nič se ne pozna, da bi mlade učenjake kaj skrbela šola in popravljalni izpiti, kajti študenti se znajo kremžiti in delati skrbeče obraze le doma, ko tožijo skrbnim roditeljem, koliko morajo pretrpeti v šoli. V slaščičarnah je postal velika moda sladoled, čeprav ni več vročine, kajti otroci znajo varčevati ter mnogo prihranijo, ko kupujejo šolske potrebščine. Tako odrevenela Ljubljana počasi oživlja na račun mladine.

*

Dijaški sejem se je tudi že začel, a doslej je bil še bolj žaltav. Kdove, ali je tudi to znak krize, da so na sejmu samo prodajalci brez kupcev. Skisano se drže, nikomur se ne ljubi niti kričati in ne ponujati »špehov«. Niti sladoledarja ni in ne prodajalca s sadjem, ker bi pač nič ne prodala ob takšnem mrtvilu. Včasih so prenemirale na sejmu študentke, ki se že zavedajo, zakaj človeku ni dobro samemu biti, letos pa ni niti promenade. Pred Mestnim domom je bil baje primernejši in veselejši prostor za dijaški sejem, pred gimnazijo v Gajevi ulici je pa tako dolgočasno, kot tri dni pred stvarjenjem sveta, niti pes te tam ne povoha. Starši zdaj roditelji še ne vedo, katere knjige so veljavne, oziroma bodo, in kaj naj vse kupijo. Obupavati še ni treba in »prireditejem« sejma menda tudi letos ne bo treba napovedati konkurza.

Železniška nesreča pri Radovljici

Ljubljana, 30. avgusta.

Včerajšnji opoldanski osebni vlak štev. 914, ki vozi iz Ljubljane proti Jesenicam, je med postajama Otoče in Radovljico doživel nenavadno nesrečo in je pripisati le srečnemu naključju, da ni bilo niti smrtnih, niti težkih žrtev.

Vlak, ki sta ga vlekli dve lokomotivi, je že privozil skozi predor med Otočami in Radovljico. Oddaljen približno kilometer od Radovljice, se je vlak, ki je zaradi močnega vzpona vozil z zmanjšano brzino, nenadoma ustavil. Potniki v vlaku so čutili močan sunek, nekateri so popadali s sedežev, hujšega pa ni bilo. Ko so pogledali skozi okna, so videli, da sta obe lokomotivi prevrnjeni in nagnjeni na močne borovce ob bregu na desni strani proge. Iztirjen je bil tudi službeni voz, dočim potniški vozovi niso utrpela nobene poškodbe. Prometno osobje je takoj pomirilo potnike in je zlasti pomirjevalno vplivala vest, da ni nobenih človeških žrtev. Nenadni sunek je pač vrgel s prve lokomotive strojevodjo Franca Pesjaka in kurjača Franca Brzijala, iz druge lokomotive pa kurjača Franca Koprivnika. Pesjak je v velikem loku odletel čez Brzijala in se skotalil kakšnih 60 m po bregu navzdol proti Savi, dokler se ni ustavil ob drevju. Po bregu se je za njim privalil tudi kurjač Brzijal. Hitro sta si opomogla od strahu. Dobila sta le neznatne praske po telesu in rokah. Zlezla sta po bregu nazaj na progo, kjer so stali potniki in živahno komentirali vzrok nesreče. Tudi kurjač druge lokomotive Franc Koprivnik je dobil pri padcu s stroja le manjše poškodbe na glavi in desni roki. Proga pred vlakom je bila v dolžini 61 m razkopana, tračnice skrivljene, pragi pa izruvani. Pri padcu sta lokomotivi pretrgali brzojavni in telefonski vod, ki je speljan ob desni strani proge in je bila zato nekaj časa telefonska zveza z Ljubljano prekinjena.

Hitro so o nezgodi obvestili železniško direkcijo v Ljubljani, ki je ukrenila vse potrebno, da so lahko potniki prestopili v drug vlak. Iz Ljubljane je prispel pomožni vlak s progovnimi delavci in potrebnim orodjem ter posebno komisijo, ki je na mestu preiskala vzroke nesreče. Ob 22. je bila proga popolnoma popravljena in je kot prvi vozil iz Ljubljane monakovski brzovlak. Redni promet je bil prekinjen točno 8 ur, od 14. pa do 22. Ves ta čas se je promet vršil s prestopanjem. Na kraj nesreče je prihitel tudi generalni direktor državnih železnic g. Živojin Ilić. O nesreči kakor tudi vzrokih bo danes popoldne izdan poseben uradni komunike.

Razstava psov

Ljubljana, 30. avgusta.

Predpriprave za IV. mednarodno razstavo psov vseh pasem, ki se bo vršila v okviru jesenskega velesejma 1. in 2. septembra v Ljubljani, stopajo vedno bolj v ospredje. Te dni se bodo začele razdajati in razpošiljati zadevne tiskovine: prijavnice, formularji itd., da bo mogoče čim prej zbrati materijal za tisk razstavnega kataloga in s tem delo pospešiti. Vsakteri, ki hoče svojega psa ali psico razstaviti, naj vse predložene mu tiskovine izpolni čim natančneje in jih čim prej pošlje pristojni kinološki organizaciji ali pa naravnost na **Ljubljanski velesejem, oddelek za razstavo psov.** Kot bo razvidno na prijavnicah, znaša letos prijavnina za vsakega psa članov v J. K. S. včlanjenih edinic: S. L. D., K. L. B., D. Bj., K. L. J., D. L. Sp. in K. D. Z. po Din 30.—, za vsakega psa nečlanov in inozemcev po 60 Din, za vsakega psa poklicnih lovcev, ki so njihova last, pasme braka ali brak-jazbečarja pa samo po 20 Din itd. Vsak razstavljalec naj dobro prečita vsebino prijavnice preden jo bo izpolnil, da ne nastanejo neljuba nesporazumljenja ali ovire v razdelitvi razstavnega blaga po pristojnih skupinah itd.

Zanimanje za to razstavo je vedno bolj živahnejše, tudi iz inozemstva so se že začeli javljati, posebno iz Avstrije. Razstavljene pse bodo ocenjevali mednarodno priznani tuzemski in inozemski sodniki. Poleg drugih odlikovanj in nagrad se bo podeljeval tudi naslov **»Prvak Jugoslavije — Ljubljana 1934«** in pa **Spričevalo sposobnosti za mednarodno prvaštvo v lepoti (C. A. C. J. B.),** kar daje pravico do tekmovanja na vseh inozemskih mednarodnih razstavah psov onih držav, katerih vodilne kinološke organizacije so včlanjene v **mednarodni kinološki zvezi F. C. J. v Bruslju.**

Kongres jugoslovanskega obrtništva

Ljubljana, 30. avgusta.

V nedeljo 2. septembra bo v Ljubljani v veliki dvorani hotela Union ob pol 10. dopoldne kongres jugoslovenskega obrtništva, ki ga sklicuje osrednje društvo jugoslovanskih obrtnikov za dravsko banovino v Ljubljani in se ga udeleže predstavniki vseh obrtniških prostovoljnih in prisilnih organizacij iz vse države, osobito v velikem številu pa obrtništvo iz dravske banovine na čelu z voditelji svojih organizacij, načelniki prisilnih obrtniških združenj in obrtniških društev - podružnic DJO.

Na zboru se bo razpravljalo o gospodarskem položaju, novelizacijii obrtne zakonodaje, prisilnih in svobodnih obrtniških organizacij, obrtniškem zadrugarstvu, propagandi obrtniških izdelkov, razstavah itd. Posamezne referate o teh vprašanjih bodo podali obrtniški voditelji iz dravske banovine in predstavniki obrtniških organizacij ter voditelji obrtništva iz ostalih krajev države.

Na kongresu se hoče pokazati moč, zavednost in solidarnost vsega jugoslovenskega obrtništva ter sprejeti sklepe, ki naj obrode dobre sadove v dobrobit celokupnega obrtnega stanu v državi.

V soboto, na predvečer obrtniškega kongresa, bo širša seja osrednjega društva jugoslovenskih obrtnikov, katerega preosnova je pravkar izvršena z odobritvijo pravil osrednjega društva DJO. Seje se udeleže delegati vseh podružnic in pripravljalnih odborov, ki jih je že preko 30 v vseh važnejših krajih dravske banovine in prometnih centrih. Tej seji sledi predkonferenca delegatov za obrtniški kongres, ki se ga udeleže številni prijavljeni delegati iz vseh važnejših centrov v naši državi poleg delegatov iz dravske banovine. Na predkonferenci bodo že sprejeti važni sklepi in pripravljeno vse potrebno za čim sijajnejšo izvedbo kongresa v vsakem pogledu.

Za sam kongres vlada v vseh krogih in skupinah obrtništva veliko zanimanje, a osrednje DJO je prejelo že številne prijave. Kongresa se udeleže zastopniki vseh obrtniških zbornic v državi, poleg številnih delegatov Saveza zanatlijskih udruženja i esnara, ki ima svoj sedež v Beogradu ter združuje preko 300 obrtniških organizacij, ter delegati Saveza hrvatskih obrtnikov, ki ima svoj sedež v Zagrebu. Imenovani organizaciji sta najjačji prostovoljni obrtniški organiziji v državi, katerima sledi v dravski banovini DJO.

Na zboru — kongresu, ki bo prvi te vrste v državi, se bodo tudi prvič v beli Ljubljani sestali delegati obrtništva, ki bodo določili smernice za obrtniško politiko v bodoče; zato obeta biti zelo dobro obiskan.

Program kongresa bo tudi oddajala ljubljanska radio-postaja. V petek 31. t. m. ob 19. bo predaval v ljubljanskem radiu urednik »Obrtnika« g. I. Mihelčič »o mislih na kongres jugoslovenskega obrtništva«.

Iz Semiča

— **Semič kot letovišče.** Zadnje čase čitamo v časopisih dopise iz raznih krajev Bele Krajine, v katerih vabijo tujce na oddih, dočim se za Semič, ki je ena najlepših točk deželice tostran Gorjancev, nihče ne zmeni in le redko kdaj vidimo kakega tujca, ki se ustavi v Semiču le slučajno, da obišče kakega znanca. Ko taki redki naši gosti prebijejo nekaj dni v Semiču, so vsi začudeni, da se Semičani niti sami ne zavedajo lepote svojega kraja in zanj ne delajo nobene propagande. Očitek je sicer neprijeten, a je vendar resničen. Da je temu tako, so krivi pač le nekateri, ki se nikakor ne morejo ali nočejo prilagoditi duhu časa in vplivati na ljudi v dobrem, a ne slabem smislu. Delo za propagando našega kraja zlasti jeseni ne bi prineslo koristi le kmetu, nego v enaki meri tudi naši občini, ki bi pridobila na svojem ugledu in posredno tudi na dohodkih. Naglasiti moramo, da je potrebno stvarno delo, a ne da se sedaj zopet ponavljajo primeri podobni onim iz l. 1914, ko je vladal despotizem in vihtel svoj meč nad vsakim, ki se ni hotel ukloniti zlatemu teletu.

— **Delo gasilske čete.** Naša domača gasilska četa se prav pridno pripravlja na proslavo 40-letnice svojega obstoja, ki bo 9. septembra, ob kateri priliki bo blagoslovljen tudi društveni prapor. Semiško gasilsko društvo je med redkimi, ki so bila v naših krajih ustanovljena l. 1894. po zaslugi pokojnih dekana g. Aleša in nadučitelja g. Bartla. Izmed soustanoviteljev živi danes le še g. Sepaher, oče šolskega upravitelja g. Sepaherja Antona v Kranju in tast semiškega šolskega upravitelja g. Albina Razpotnika. O proslavi in delu bomo še posebej poročali.

— **Strahovita nevihta.** V nedeljo 26. t. m. okrog 23. ure je prihrumel strahovit orkan v smeri od Mirne gore s takim nalivom, kakršnega ne pomnijo niti najstarejši Semičani. Vihar je z nalivom napravil ogromno škodo. Po vinogradih in sadnih vrtovih je podiral trte in drevje, razdiral je pota med vinskimi goricami, a hudourniki so nanesli v vinograde mnogo kamenja, tako da mnogi lastniki ne morejo spoznati, kje je meja njihovih vinogradov. Vinogradniki trpe veliko škodo, ker jim je večji del pridelka uničen. Nujno potrebno bi bilo, da bi se merodajni činitelji zavzeli za pomoč prizadetim posestnikom v tej ali oni obliki. Morda bi bilo mogoče doseči vsaj delen odpis davkov, ki jih kmetje sploh ne bodo zmogli, četudi bi prodali živino iz hlevov. Mnogim je neurje uničilo tudi ajdo in celo krompir, ki ga ne bo niti za seme in ga morajo mnogi že sedaj kupovati. Pomoč je nujno potrebna.

— **Semiški Sokol** je imel prejšnjo nedeljo svoj tajni izlet, ki se ga je udeležilo tudi mnogo domačinov. Cilj je bil gozd na Strašci ob cesti, ki pelje v Štrekljevec. Metliko in Semič. Sodelovala je tudi domača godba na pihala. Razvilo se je prav prijetno veselje, ki je trajalo do devetih zvečer. Društvu smo za to prelepo prireditev hvaležni in želimo, da nas še večkrat tako prijetno preseneti.

Napredek.

V našem stoletju smo tako daleč napredovali, da je zakon zadosten razlog za ločitev.

Štiri žemlje za dinar

Ljubljana, 30. avgusta

Pri nas lahko kupiš vse poceni in nas zavidajo celo deželani, čeprav je Ljubljana baje uvrščena v prvi draginjski razred. Vedno se bahamo, kako je vse poceni na našem živilskem trgu in da sploh Ljubljančani žive kot ščurek v moki, vse je napol zastonj. To vedo sami dobro ceniti zlasti, ko se vrnejo z letovišč sestradani ter suhi znotraj in zunaj.

Samo za primer vam povemo, kako ceneno živimo v Ljubljani, da kupujemo celo štiri žemlje za dinar. Na deželi so tu in tam žemlje celo po dinarju, samo nekoliko večje so kot v Ljubljani, mi si pa lahko privoščimo kar štiri komade za dinar. Vsaj v torek smo imeli takšno srečo v zahodnem delu mesta in v Rožni dolini. Dva pekovska strokovnjaka sta imela oprtana skoraj večja koša od sebe in kolesarila sta z žemljami po mestu v blagor meščanov. Saj veste, da se meščani trgajo za vse, kar je le nekoliko cenejše kot navadno, zato je fantoma cvetela kupčija. Izkazala sta se izvrstna prodajalca in tu in tam so ljudje kar drli na cesto, ko sta klicala: Štiri žemlje za dinar!

Toda bila sta mnogo boljša prodajalca kot peka. Žemlje so bile bledе, kot da so se pekle pri luni in tanke, kot da so prišle iz stiskalnice. Hvalila sta jih, češ, da so posebne vrste, izredno dobre, pečene na poseben način. Kdo bi si z veseljem ne privoščil takšnih specijalitet ter ne izrabil izredne prilike! Vendar so se nekaterim zdele žemlje vseeno preblede ter so vpraševali po bolj zapečenih in fanta sta jim rada ustregla. Privlekla sta iz globokih košev tako osmojene žemlje, kot da so visele leto dni v prekajevalnici. Zato je bilo dovolj cenenega blaga za vse in ves zahodni del mesta še danes žuli imenitne žemlje.

Mnogi so se zanimali, od kod prihajajo tako cenene žemlje in fanta sta odkritosrčno povedala vsem, ki niso nič kupili, da sta jih sama spekla in da sta jih zaradi tega dobila od mojstra brezplačno, ker sta se izkazala takšna mojstra. Škoda bo sta seveda morala plačati, toda to jima ne dela posebnih preglavic, saj ljudje radi kupujejo cenene žemlje.

Nepoboljšljiv divji lovec

Kamnik, 29. avgusta.

Menda imajo malokje oblasti toliko opravka z divjimi lovci kot v kamniškem okraju. Spomladi smo poročali, da zaplenijo samo kamniški orožniki divjim lovcem vsako leto okrog 30 pušk najrazličnejšega izvora. Največ divjih lovcev je seveda v Kamniških planinah, kjer imajo posebno piko na gamze. Med nepoboljšljivimi prijatelji divjačine ima Lojze od Sv. Lenarta smolo, da ga vsako leto vsaj enkrat zasačijo na tatinskem lovu. Lani je maskiran, da ga niso mogli spoznati, ustrelil gamza in mladiča in je bil za to obsojen na 2 meseca. Baš ob obletnici tega dogodka pa je imel zopet smolo, da so ga prijeli zaradi sličnega prestopka.

Tam nad loviščem v takozvani Kokri nad Kamniško Bistrico sta z očetom prežala na gamza in ga ustrelila. Spodaj v dolini so imeli baš lov, ko so zaslišali nad seboj tri strele. Kamniški orožniki so zasledili oba divja lovca v koči pod Korensko planino. Lojze je pobegnil, oče pa je seveda vse tajil. Prihodnji dan so ju orožniki znova obiskali. Ker je bila koča zaprta, so pogledali okrog nje in so v borovem gozdičku nedaleč od koče presenetili očeta, ki je sekal meso ustreljenega gamza. Orožniki so ga nekaj časa z zanimanjem opazovali pri delu, ko so ga pa ogovorili, se je v zadregi opravičeval, da je ustreljenega gamza našel. Seveda mu tega nihče ni mogel verjeti.

Sin Lojze pa je takoj odkrito priznal svoj greh, ker je pač videl, da mu noben izgovor nič ne pomaga. Rekel je, da je bil prepričan, da mu bo lovski zakupnik odpustil to majhno tatvino. Zakon pa seveda nima nobenega odpuščanja za take nepoboljšljive grešnike in Lojze bo moral zopet za par mesecev dati slovo lepim Kamniškim planinam, po katerih tako rad pohaja s puško na rami. Za vedno pa se bo moral Lojze posloviti od lepe puške, katero so mu orožniki zaplenili. Sicer je obljubil, da ne bo nikoli več hodil na tatinski lov, pa mu tega nihče ne verjame. Lani so mu zaplenili puško, letos zopet eno, prihodnje leto pa prav gotovo zopet eno. Pri nas smo namreč prepričani v resničnost pregovora »v tretje gre rado«.

Iz Trbovelj

— **Obratovanje rudnika v septembru.** V septembru se bo pri rudniku število delovnih dni znatno pomnožilo. Po dosedanjih dispozicijah bo rudnik obratoval 19 dni, in sicer 1. (ki je bil določen kot delovni dan namesto 30. avgusta), 3., 4., 6., 7., 10., 11., 13., 14., 15., 17., 18., 20., 21., 22., 24., 25. ter 27. in 28. Če primerjamo število delovnih dni v letošnjem septembru s številom delovnih dni v lanskem septembru, vidimo, da gre vendarle na bolje, kajti lani v sepetmbru je rudarsko delavstvo delalo komaj 13 dni, naslednje mesece pa tudi le po 15., 17 in 18 dni. Želeti bi bilo, da je to zboljšanje trajno in da bi pomenilo splošen preokret iz današnje težke gospodarske stagnacije v boljšo bodočnost. To razveseljivo dejstvo bo sprejelo prebivalstvo rudarskih revirjev z največjim veseljem, ker je s tem zopet posijal v rudarske revirje žarek upanja, da bodo v bližnji bodočnosti vendarle napočili toli težko pričakovani boljši časi. Sicer si ne smemo delati prenagljeno iluzij, toda dejstvo je, da kaže situacija z večjo zaposlitvijo delavstva v tekočih mesecih preokret na bolje.

— **Živilski trg.** Na včerajšnjem živilskem trgu ni bilo posebno živahno. Manjkalo je kupcev, saj blaga je bilo dovolj. Povrtnina in sadje se poceni, to pa po vsej priliki zaradi tega, ker je malo kupcev. Mesec gre h koncu in naše gospodinje se zadovolje tudi z domačimi pridelki, dasiravno so skromni. Na trgu je bilo videti danes res lepo blago. Debela jabolka in hruške so kmetice prodajale po 4 Din kg, paradižnike po 2 Din, breskve po 4 Din, češplje po 3 Din, najcenejše so pač kumare, ki so jih ponujale po 1 Din kg, pa jih še niso mogle prodati, kumare za vlaganje so pa znatno dražje, ponujale so jih po 4 Din kg, bilo je pa res prvovrstno blago. Zeljnate glave so prodajale po 1—2 Din, papriko (zeleno) pa po 5 kom. za 1 Din. Najmanj je bilo na trgu grozdja, ki pa so ga prodajali le branjevci po 6 Din kg, dočim so ga kmetice prodajale po hišah po 4.50 Din kg. Nedvomno se bo grozdje letos podražilo zaradi slabega vremena, ker bo težko dobiti lepo namizno grozdje. Cena jajc je ostala neizpremenjena. Nekatere kmetice so jih prodajale po 18, druge pa po 16 za 10 Din, prodale pa jih niso ne ene ne druge posebno veliko, zlasti naše gospodinje z nekim posebnim nezaupanjem gledajo na gornjo razliko. — Surovo maslo se je prodajalo po 24 Din kg, smetana pa po 12 Din liter. Piščanci so se tudi podražili, kajti pred 14 dnevi se je na trgu dobilo piščance še po 8 Din, danes so jih pa ponujale po 10, 12 in 14 Din komad.

Beležnica

Koledar

Danes: Četrtek, 30. avgusta, katoličani: Roža Lim., Milka.

Današnje prireditve:

Kino Matica: Pevčeva ljubezen
Kino Dvor: 1000 in druga noč
Kino Šiška: Tarzan

Dežurne lekarne:

Danes: Mr. Kuralt, Gosposvetska cesta št. 10, mr. Sušnik, Marijin trg 5.

Izpod sita

Človek naj bi bil razumno bitje in če gre za kaj pametnega, bi si moral dati dopovedati, da črno ni belo. Če ti povedo, da z glavo ne moreš skozi zid, se sprijazni s tem in nikar ne sili v pogubo. Če ti zapovedo skočiti v vodo in utoniti, stori tako, kajti že naš Cankar je dejal, da ne kaže prepirati se, če je postava taka. Če ti odpovedo službo ali stanovanje, poberi šila in kopita, pa pojdi med brezposelne ali barakarje, kajti že Kristus je dejal, da je treba dati cesarju, kar je cesarjevega, in bogu, kar je božjega. Če ti prepovedo dihati, se brž zaduši, če ti prepovedo jesti in piti, umri hitro od lakote in žeje, kajti zapisano je, da je mnogo poklicanih, a malo izvoljenih, ti pa nisi med izvoljenimi. In če ti prepovedo misliti, se jim lepo zahvali in ponižno jih vprašaj, kdo bo izvolil misliti zate, kajti možgani niso dani vsem zato, da bi mislili z njimi.

Tu smo pa pri jedru tega trdega oreha. Čudno da še noben gospodarski strokovnjak ni prišel na to, da imamo izhod iz vseh nadlog pred nosom, pa ga ne vidimo. Prepovedati je treba ljudem jesti, piti, oblačiti se in stanovati v hišah, pa bo vse v redu. Delati morajo, nikjer pa ni rečeno, da bi morali tudi jesti. Če bi ne jedli in ne hodili oblečeni, bi tudi ne tarnali, da trpe pomanjkanje. Nergači bi utihnili, ker bi jih lakota itak kmalu spravila v krtovo deželo, ostali bi na svetu samo zadovoljni, v izobilju in brezdelju živeči ljudje.

Vse je torej samo vprašanje dveh ali treh novih prepovedi, ki jih je treba priključiti dolgi vrsti starih, pa bomo imeli raj na zemlji.

Naše gledališče

DRAMA

Sobota, 1. septembra: Ob pol 19. uri Slehernik pred Marijino cerkvijo v Celju.

Nedelja, 2. septembra: Ob 16. uri Slehernik pred Marijino cerkvijo v Celju. — Ob pol 21. uri Slehernik pred Marijino cerkvijo v Celju. — V primeru neugodnega vremena so vse tri predstave v celjskem Mestnem gledališču.

OPERA

Sobota, 1. septembra: Ob 20. uri Ples v Savoju. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol.

Nedelja, 2. septembra: Ob 20. uri Poljska kri. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol.

Ponedeljek, 3. septembra: Zaprto.

Torek, 4. septembra: Zaprto.

Sreda, 5. septembra: Simfonični koncert opernega orkestra v Filharmonični dvorani.

Četrtek, 6. septembra: Češka vaška svatba. Izvaja Narodopisna společnost iz Plzna. Izven. Znižane cene.

Petek, 7. septembra: Jenufa. Izven. Znižane cene.

Sobota, 8. septembra: Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron. Premiera operete. Izven.

Nedelja, 9. septembra: Ob 15. uri Prodana nevesta s sodelovanjem Narodopisne společnosti iz Plzna. Predstava je na letnem gledališču v Tivoliju. Izven. — Znižane cene.

★

Abrahamova opereta **»Ples v Savoju«** se poje v soboto dne 1. septembra ob 20. uri v ljubljanski operi. Glavno vlogo Madeleine poje ga. Gjungjenac. V ostalih večjih vlogah nastopijo: ga. Thierry, gdč. Smerkoljeva, dalje gg. Jelačin, Peček in drugi. Opereto dirigira kapelnik Štritof, režija je prof. Šestova. Za predstavo veljajo znižane cene od 30 Din navzdol.

»Poljska kri« v naši operi. V nedeljo dne 2. septembra zvečer se poje Nedbalova izvrstna opereta »Poljska kri«. V glavnih vlogah nastopijo: ge. Poličeva, Kogojeva, Španova ter gg. Gostič, Peček, Zupan in Janko. Dirigira g. Šušteršič. Režija je Golovinova. Cene so znižane od 30 Din navzdol.

Dnevi slovanskih plesov se začno v sredo dne 5. septembra s simfoničnim koncertom opernega orkestra v Filharmonični dvorani. Druga prireditev v okviru slovanskih plesov bo v četrtek, dne 6. septembra v opernem gledališču. Narodopisna společnost iz Plzna izvaja ta večer češko vaško svatbo v originalnih narodnih nošah in z originalno glasbo. Prireditev je izredno pestra in učinkovita ter je imela povsod izredno velik uspeh. Natančni popis vsega večera še javimo.

Prva noviteta, ki pride v operi v repertoar bo opereta **»Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron.** Snov je vzeta iz slovaškega življenja, dejanje se vrši sredi češkoslovaške zemlje, je pa prav lahko mogoče tudi povsod drugod, kjer časti narod odličnega priprošnjika. Premiera bo na praznik, v soboto 8. septembra.

Dobra žena.

— Možiček, kaj pa prav za prav še hočeš? Saj imaš vse, kar hočem jaz.

31. avgusta
BO OTVORITEV NOVE SEZONE
z veleopereto
KRALJA VALČKA
Renate Müller, Paul Hörbiger, Willy Fritsch, Rose Barsony. Glasba po motivih Josipa Lannerja in Johanna Straussa. — ELITNI KINO MATICA

DNEVNE VESTI

— **Split pripravlja svečan sprejem slovanskim pravnikom.** Poročali smo že, da prispe po pravniškem kongresu v Zagrebu v Split okrog 200 poljskih, češkoslovaških, bolgarskih in naših pravnikov. Samo Bolgarov bo nad 100. Slovanski pravniki se pripeljejo v Split v ponedeljek, v sredo se pa odpeljejo v Dubrovnik. Splitski pravniki, jim pripravljajo svečan sprejem. V ponedeljek zvečer jih bodo na kolodvoru prisrčno sprejeli, v torek zjutraj odidejo na Marjan, popoldne se pa odpeljejo s posebnim parnikom v Trogir, a zvečer jim bo prirejen v Splitu svečan banket.

— **Resolucija konference delavskih zbornic.** Na konferenci centralnega tajništva delavskih zbornic v Zagrebu je bila sprejeta naslednja resolucija: Rudarska podjetja naj redno vsak mesec izplačujejo rudarjem mezde; bratovske skladnice naj redno vsak mesec izplačujejo podpore v primeru poroda članom rudarskega zavarovanja; strogo naj se pazi na osemurno delo, v primeru nujne potrebe naj se pa nadure plačajo s 50 odst. dodatkom; rudniška podjetja naj se prisilijo, da ukrenejo vse potrebno glede varnosti v rudnikih, ki naj bodo pod stalnim nadzorstvom, nehigijenična delavska stanovanja naj se urede, če jih je premalo, naj se zgrade nova, a delavcem naj se da popolna svoboda glede sindikalne organizacije.

— **Naš tednik v angleškem jeziku.** V Splitu se mudi angleški publicist Jackson, ki bo izdajal v angleškem jeziku tednik »Yougoslave Times«. List bo izhajal v Zagrebu in njegova ustanovitev je v prvi vrsti v zvezi s prihodom angleškega brodovja v naše vode.

Pri utrujenosti, razdraženosti, tesnobnosti, nespečnosti, srčnih nadlogah, tesnobi v prsih poživi naravna »**Franz Josefova grenčica**« trajno obtok krvi v trebuhu in učinkuje pomirjevalno na njeno valovanje. Profesorji za bolezni prebavil izjavljajo, da se »**Franz Josefova voda**« pri pojavih, ki imajo svoj izvor v zastrupljenju želodčnega črevesnega kanala, obnaša kot izborno odvajalno sredstvo. »**Franz Josefova grenčica**« se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Oglasi za telefonski imenik. V zadnjem času prihajajo na direkcijo pošte in telegrafa pritožbe od strani telefonskih naročnikov, češ, da se prijavljajo pri njih razni akviziterji, ki se predstavljajo da prihajajo od uprave telefona in nabirajo reklamne oglase za telefonski imenik. Direkcija razglaša, da nima s to zadevo nič skupnega, ker je uradni telefonski imenik za dravsko banovino izšel aprila meseca, novega pa zaenkrat ne bo izdala. Obenem opozarja vse telefonske naročnike, da v zmislu telefonskega pravilnika in odloka ministrstva privatnikom ni dovoljeno izdajati telefonske imenike. Zato naj naročniki ne nasedajo akviziterjem.

— Umetniške razstave na velesejmu so vzbudile, posebno zadnja leta, radi svoje pestrosti, kakor tudi gesla, veliko zanimanje med občinstvom. Letos prirede slovenski umetniki svojo jesensko razstavo na velesejmu pod devizo: »Slovenska pokrajina«. Ta razstava nam bo pokazala, kako gleda slovenski umetnik svojo zemljo. Vsak dom bi naj imel tako sliko, ki mu pričara del naše prelepe domovine v svoje stanovanje. Razstava bo v paviljonu »M«, nasproti glavnega vhoda. Aranžiral jo bo akad. slikar prof. Olaf Globočnik.

— **Orožnova koča na Črni prsti** proslavi 40 letnico v nedeljo 2. septembra. Ob 11. uri dopoldne bo bral mašo prof. Mlakar, ki bo imel tudi zgodovinski govor, na to govor predsednika ter planinska zabava. Koča je popolnoma preurejena ter opremljena z udobnimi ležišči. Ako se do sobote opoldne prijavi dovolj interesentov, priredi SPD avtobusni izlet v Bohinj in sicer v soboto odhod iz Ljubljane ob 15.30 uri izpred palače Grafike na Masarykovi cesti in v nedeljo odhod v Tavčarjevi ulici izpred kavarne Evropa ob 4.30 uri zjutraj. Preskrbite si pravočasno, a najdalje do sobote opoldne, vozovnice za avtobusne izlete, ker v primeru nezadostne prijave mora odpasti avtobusni izlet. Vozovnice dobite v pisarni SPD na Masarykovi cesti, v palači Grafike. — Črna prst je znana po svoji izredni legi, ki nudi krasen razgled na Triglavsko pogorje. Od Bohinjske Bistrice do Orožnove koče je hoje dve in pol uri.

Danes zadnjikrat
1000 in druga noč
ZVOČNI KINO DVOR
Predstave danes ob 4., 7. in 9. uri.
Cene 4.50 in 6.50 Din.

— **Tretja številka »Kronike«.** Izšla je tretja številka »Kronike«, ki se je izpopolnila v toliko, da bo odslej izhajala kot »Kronika slovenskih mest«. Tako je gradivo naraslo in običajnemu obsegu 80 strani so morali priključiti še 20 strani, da obsega besedilo tretje številke 100 strani, vendar pa ostane naročnina ista.

— **Gospodarski stroji in orodje bo razstavljeno** v posebni skupini na letošnjem ljubljanskem velesejmu od 1. do 10. septembra. Zastopani bodo izdelki naše države, Avstrije, Čehoslovaške, Holandije, Francije, Italije, Kanade, Madjarske, Nemčije, Švedske in Amerike. Naši gospodarji bodo imeli tu najlepšo priliko, da si izberejo pluge, brane, kosilne stroje, mlatilnice, čistilnice, slamoreznice, pluge za okopavanje in osipanje, traktorje, lokomobile, motorje in veliko število najrazličnejšega orodja.

— **Občni zbor SK Polža preložen.** Iz važnih razlogov je občni zbor SK Polža preložen na soboto 8. septembra. Dnevni red se izpremeni v toliko, da odpadejo volitve uprave Dolenjskega doma, pač pa bodo volitve odbora. Občni zbor je po klubovih pravilih reden.

— **Delo dobe.** Borza dela v Ljubljani sprejema za takoj puškarja, kleparja, hlapca in dva potnika.

— **Važno za posetnike letošnjega jesenskega velesejma v Ljubljani.** Posetniki velesejma imajo 50% popusta na železnicah. Za izrabo tega popusta je izdala železniška uprava posebne železniške izkaznice, ki jih izdajajo blagajne vseh železniških postaj po Din 5.— za komad. Vsak posetnik kupi na odhodni postaji tako železniško izkaznico za Din 5.— in celo vozno karto do Ljubljane. Številko vozne karte vpiše postajna blagajna v železniško izkaznico in isto žigosa. Uprava velesejma potrdi obiskovalcu v železniško izkaznico obisk velesejma. Na povratku žigosa železniško izkaznico še blagajna ljubljanske postaje, nakar velja vozna karta za brezplačen povratek po isti ali krajši poti. Železniška izkaznica brez popovratek ni veljavna. Popust velja za dopotovanje v Ljubljano od 1. do 9. septembra zaključno, za povratek pa od 2. do 10. septembra t. l. zaključno.

— **Naša delegata na mednarodni konferenci za zatiranje tuberkuloze.** V Parizu je sedež mednarodne unije za zatiranje tuberkuloze in v nji je včlanjenih 43 držav. Našo državo zastopata v uniji prof. dr. Vladimir Čepulić in docent dr. Jevrem Nedeljković. Vsako drugo leto priredi unija mednarodno konferenco specialistov za tuberkulozo. Letošnja 9. konferenca bo od 4. do 6. septembra v Varšavi, kjer bosta zastopala našo državo omenjena delegata v uniji.

— **Kongres elektrotehnikov.** Od 7. do 9. septembra bo v Zagrebu kongres elektrotehnikov in glavna skupščina Zveze elektrotehničnih podjetij kraljevine Jugoslavije. Udeleženci obeh prireditev imajo na podlagi legitimacije zagrebškega velesejma polovično voznino na državnih železnicah.

— **Mednarodni zračni promet se ustavi.** Danes je bil ustavljen promet na progi Zagreb—Graz—Dunaj, jutri bo pa ustavljen tudi zračni promet češkoslovaške državne zračne proge na progi Praga—Zagreb—Sušak. Zato se ustavi tudi zračni promet na progi Zagreb—Sušak, dočim se bo promet na domači progi Zagreb—Sušak—Ljubljana še nadaljeval do 15. septembra.

— **Radi tehničnih ovir** izide prihodnja številka »Sporta« v petek 7. septembra t. l. Uprava.

— **Nalivi tudi v Dubrovniku.** Po hudi vročini je začelo tudi v Dubrovniku močno deževati. V ponedeljek zjutraj je lilo kakor iz škafa. Naliv je bil tako hud, da je voda v potokih tekla po ulicah. Vročina pa kljub temu še ni popustila.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo pretežno oblačno, nestanovitno vreme z dežjem v presledkih. Tudi včeraj je v večini krajev naše države deževalo. Najvišja temperatura je znašala v Skoplju 32, v Splitu 27, v Zagrebu, Beogradu in Sarajevu 25, v Ljubljani 24.4, v Mariboru 23.7. Davi ja kazal barometer v Ljubljani 737.6, temperatura je znašala 16.2.

— **Samomor bosanskega miljonarja.** V Orašju si je nedavno končal življenje večkratni milijonar Islam beg Vejsilović. Agrarna reforma mu je vzela obširna zemljišča in to ga je spravilo iz ravnotežja. Kar mu je bilo še ostalo, je polagoma prodajal. Udal se je pijači, da je dobil končno delirium tremens. Nekega dne je skočil v Savo in utonil. Mož je bil zadnji potomec te bogate begovske rodbine.

— **Nezgoda.** Dijak Franc Rotar iz Posavka pri Brezjah je včeraj na cesti pri Podnartu padel s kolesa in se poškodoval tako močno, da so ga morali prepeljati v ljubljansko bolnico.

— **Z mostu je skočil.** Včeraj zjutraj je skočil z mostu pri Sv. Ani na Sušaku poljedelec Josip Jabrijević. Obležal je ves razmesarjen pod mostom. Zapustil je pismo, v katerem pravi, da gre v smrt, ker se ne more poročiti s svojo izvoljenko. Mož je namreč imel spolno bolezen in po zakonu o zatiranju spolnih bolezni se ni smel poročiti. Bil je vdovec in s prvo ženo je imel dva otroka.

— **Razjarjeni kmetje ubili pretepača.** V vasi Ladislav blizu Koprivnice se je znani pretepač Timro Horvat v torek stepel s Stevo Jaklinom in Josipom Svilarovićem. Razjarjeni kmetje so pa navalili nanj s koli in mu razbili lobanjo, da je obležal mrtev.

Iz Ljubljane

—lj **Ročna torbica se je izgubila.** Dne 18. t. m. se je izgubila v zgodnjih jutranjih urah damska ročna torbica od Poljanske ceste mimo Tabora do kolodvora. Prosi se da se vrne torbica z vsebino, dokumenti, denar naj si najditelj pridrži. Izroči naj jo v upravi »Slovenskega Naroda«.

—lj **Regulacija Marijinega trga.** Te dni so tlakovali delno ustje Prešernove ulice in desni breg trimostja. Na Marijinem trgu prestavljajo požiralnike cestne kanalizacije in pred cerkvijo ravnajo tla za nov tlak. Delajo tako, da ne trpi preveč vozni promet ter prekopavajo del za delom.

—lj **Tudi Lingarjeva ulica** bo urejena. Zdaj jo utrjujejo s parnim valjarjem. Ta ulica je dovozna ulica živilskega trga, zato je prav tako treba, da jo impregnirajo proti prahu.

—lj **Okolica banovinskega poslopja** v Knafljevi ulici dobiva normalno lice. Zdaj urejujejo vrt pred poslopjem in tlakujejo dohode. Pred poslopjem ne bo več visoke železne ograje, ob vrtu so postavili nizke robnike iz umetnega kamna, visoka ograja bo ostala le ob straneh.

—lj **Gradbena dela pri poslopju Narodne banke v Knafljevi ulici.** Na dvoriščni strani so prezidali podstrešno etažo v nadstropje. Ob Knafljevi in Beethovnovi ulici so postavili oder, ker dobi tudi fasada novo lice. Pročelje so že začeli popravljati.

—lj **Velik monstre koncert v Tivoliju.** V soboto 8. septembra bo med plesnimi odmori pri popoldanski predstavi na sokolskem telovadišču v Tivoliju velik monstre koncert Hubadove pevske župe. Včeraj je bil sestanek in obenem že prva vaja ljubljanskih pevskih zborov v Glasbeni Matici in na telovadišču realke v Vegovi ulici. Vaje se je udeležilo 270 pevcev, od teh 125 pevk, tedaj naravnost rekordno število, kar pomeni, da je med ljubljanskimi pevskimi zbori velik interes za koncert. Združeni pevski zbori bodo zapeli: Adamičevo »Čuj nas zemlja« (moški zbor — za neodrešene brate), Adamičevo »Zdravico« (moški zbor) in Antona Förstarja »Naše gore« (mešani zbor) in Mateja Hubada »Gor čez izaro« (mešani zbor). Pevci, ki so se udeležili snočnje prve pevske vaje, so mnenja, da tako lepega koncerta kot bo 8. septembra v Tivoliju, še ni bilo v Ljubljani. Sodelujejo pevski zbori Glasbene Matice, Ljubljanskega Zvona, Slavca, Sloge, Save, Bežigrajskega pevskega društva, Šišenske čitalnice, Krakovo-Trnovo in drugi.

—lj **Blagajna Poštne hranilnice,** podružnica v Ljubljani posluje od 1. septembra dalje za stranke ob delavnikih od 8. do pol 13. in od 16. do pol 18., v sobotah pa od pol 8. do 13. ure.

DANES KONCERT
na vrtu
RESTAVRACIJE „UNION“

—lj **»Kraljica valčka«, je naslov opereti,** ki se bo predvajala jutri ob otvoritvi sezone v Elitnem kinu Matici. Ta velika glasbena opereta je ena izmed onih operet, o katerih že dolgo govori svet. To veliko delo nam predstavlja borbo med dvema komponistoma za ustvaritev najboljšega valčka. Johann Strauss in Josip Lanner se borita za prvenstvo. Občinstvo se navdušuje za oba, njiju valčki done veselo in poskočno, občinstvo uživa in hoče vedno novih melodij. Strauss je obdolžil Lannerja, da mu je ukradel valček. Hud boj se je vnel med njima. Tekmovala sta med seboj, kjer sta le mogla. Konec tekme je prinesel obema slavo in naslov »Kralja valčka«. Vlogo Josip Lannerja igra znani filmski igralec Paul Hörbiger med tem ko je vloga Johann Straussa poverjena simpatičnemu igralcu Adolf Wohlbrücku. Ženska zasedba v tem filmu je prvovrstna. Tu nastopajo naše znanke in ljubljenke filmske publike kakor **Renata Müller in Rosy Barsony.** Za zabavo in smeh skrbi znani igralec blaziranih tipov Teo **Lingen.** Film je kot nalašč za otvoritev. V njem je polno veselja in smeha, plesa in zabave. **Willy Fritsch** nam tu pokaže, da je še na vrhuncu. V septembru bomo imeli priliko videti še nekaj drugih lepih filmov, tako Jana **Kiepuro,** Marto Eggerth in Paul Kempa v veseli opereti **»Pesem z neba«** v filmu nastopa tudi slavni Pavel Hörbiger. Na septemberskem programu je tudi filmsko veledelo **»Henrik VIII. in njegovih šest žena«,** kakor tudi vesela opereta **»Viktor in Viktorija«.**

—lj **Izredno veliko plesišče** so naredili na letnem telovadišču Ljubljanskega Sokola v Tivoliju, kjer bodo prireditve festivala slovanskih plesov. Sredi telovadišča so položili na zemljo tlak iz plohov v dolžini 32 in širini 16 metrov. Plesišče torej obsega 512 kv. m. Ob njem so postavili ob treh straneh po dve vrsti klopi, na četrti, zahodni strani je pa zgrajena betonska podlaga za tribuno, ki jo pa bo postavilo sokolsko društvo pozneje. Zdaj bodo nameščeni sedeži na betonskih stopnicah. V ozadju tribune postavijo jambore za zastave in luči. Monterji so začeli delati danes. — V nekaj dneh bo tudi povsem dograjen monumentalni vhod, baldahin. — Zdaj že pokrivajo streho z bakreno pločevino. Ob visokih pilastrih, ki nosijo streho, so postavili še svetilnike iz umetnega kamna, nad 4 m visoke, in sicer pri vsakem stebru po enega. Nataknili so tudi že železna vrata. Zdaj še kanalizirajo tla pri vhodu. Na telovadišču planirajo teren ob novi ograji.

—lj **Sumljiva zlata zapestnica.** Stražnik je aretiral nekega brezposelnega delavca brez stalnega bivališča, ker je včeraj popoldne pri nekem zlatarju ponujal po neverjetno nizki ceni zapestnico. Zapestnica, ki je iz masivnega zlata, je vredna okoli 400 Din, prodajal pa jo je za 30 Din. Na policiji je mož zatrjeval, da jo je kmalu po kosilu našel v Dalmatinovi ulici oziroma v živi meji ob hodniku na Kralja Petra trgu. Sumijo, da je zapestnica ukradena. Kdor bi jo pogrešal, naj se zglasi na policijski upravi.

—lj **Za slepce.** Ob priliki imendana goske Rozi Krapeževe darujejo za slepce 100 Din — kavarniški uslužbenci.

Iz Škofje Loke

— **Jesen je tu.** Kopalna sezona, ki je bila letos zelo živahna, je do malega pri kraju, čeprav oficijelno še ni zaključena. Pa ne bo mogoče kaj posebnega izpremeniti na zakonih narave. Tudi letoviščarsko sezono smo skoro zaključili, bila je prav razveseljiva, saj se je zbralo v Škofji Loki tako lepo število gostov, kot ne kmalu zlepa katero leto. Mesto, ki je v poletnih dnevih skoroda izgubilo na svoji patriarhalični idili, se povrača vanjo, zopet stopajo v ospredje domači obrazi, pravi Ločani, povezani med seboj, kakor v eno družino. Mesto bo živelo spet samo sebi, svojim običajem in navadam. Vrata učilnic se bodo čez nekaj dni odprla, mladina dobrih 30 vasi bo spet hitela v Škofjo Loko, da se osvežena in okrepljena loti dela.

— **Z državne meščanske šole.** V petek dne 31. avgusta od 8. dalje se bodo vršili na državni meščanski šoli popravni izpiti. Izpraševalni komisiji predseduje upravitelj zavoda g. Karel Sovre. Naslednjega dne 1. septembra ob 8. se prične vpisovanje v vse tri razrede. V prvi razred bo vpisoval upravitelj šole v svoji pisarni, v II. razred nastavnica gdč. Potokarjeva v I. razredu in v III. razred nastavnica gdč. Albertova v II. razredu.

— **Izselitev pošte.** Kakor je bilo pričakovati, se je škofjeloška pošta preselila v nove lokale pri Balantu, kjer že uraduje. Prostore v Mlejnikovi hiši, kjer je bila dosedaj pošta dolgo vrsto let, sedaj prezidavajo v trgovski lokal, tako da dobimo še eno trgovino.

Sokolstvo

Izbirne okrožne tekme v prostih panogah

Ljubljana, 30. avgusta.

Načelništvo ljubljanskega okrožja je priredilo preteklo nedeljo na letnem telovadišču v Tivoliju izbirne okrožne tekme v prostih panogah, ki so pokazale zelo zadovoljive uspehe, znak, da se lahkoatletika tudi v sokolskih vrstah sistematično goji. Tekme so se vršile kot priprava za župne, ki bodo 16. septembra. K tekmam se je prijavilo ob 8. uri 16 vrst članov, oz. 79 posameznikov, 8 vrst moškega naraščaja oz. 38 posameznikov, 9 vrst članic, oz. 47 posameznic in 12 vrst ženskega naraščaja, oz. 63 posameznic iz društev Ljubljanski Sokol, I., II., III., IV. Ljubljana-Šiška, Vič, Moste, Polje, Dol pri Ljubljani in Vrhnika. Udeležba je bila dobra, vendar pa smo pri tekmah pogrešali naraščajsko vrsto Ljubljanskega Sokola, Sokola II. in z Viča, istotako člansko vrsto Sokola Ljubljana III. Pričakujemo prihodnjič tudi od teh polnoštevilno udeležbo.

Člani so tekmovali v naslednjih panogah: proste vaje, met krogle in kopja, skok v višino, skok v višino z dotikom, skok v daljino, tek na 1000 m in v izmenskem teku 4×100 m, moški naraščaj v istih panogah z izjemo tek na 500 m po krajini in v izmenskem teku 4×75 m, članice so tekmovale v prostih vajah, metu krogle, v skoku v daljino, v skoku v višino z dotikom, v teku 300 m in izmenskem teku 4×60 m, ženski naraščaj v istih panogah z izjemo 40 m s kolebnico.

Tekmo je vodil okrožni načelnik br. Mirko Stepišnik s pomočjo sodniškega zbora, ki je svojo nalogo izpolnil nad vse častno. Tekmi je prisostvovalo številno občinstvo, ki je z velikim zanimanjem sledilo lepi sokolski prireditvi. Tekme so tekle gladko in hitro, tako, da so bile končane že ob pol 13.

Sodniški zbor je ob zaključku tekem ugotovil naslednje uspehe: **člani:** 1. mesto Sokol I. Tabor, 2.106.574 točk, 2. Sokol I. Tabor 2.058.467, 3. Ljubljanski Sokol 1.959.720; posamezniki: 1. Serše Vlado, Sokol I. Tabor 556.275 točk, 2. Slapar Franc, Sokol I. Tabor 552.120, 3. Robek Edo, Sokol Ljubljana II. 526.757. **Moški naraščaj:** 1. Sokol I. Tabor 2.367.277, 2. Sokol I. Tabor 2.086.091, 3. Ljubljana-Šiška 1.924.531; posamezniki: 1. Pogeljšek Stane 629.725, 2. Porenta Viljem 592.037, 3. Kajfež Karel 588.720, vsi Sokol I. Tabor. **Članice:** 1. Sokol I. Tabor 1.501, 2. Sokol Ljubljana matica 1.491, 3. Ljubljana-Šiška 1.473, 4. Sokol Vič 1.447; posameznice: 1. Palčič Vlasta 395 Sokol I. Tabor, 2. Kržan Ančka, Ljubljanski Sokol 381, 3. Sebacher Veibi, Ljubljana-Šiška 379. **Ženski nara-**

ščaj: 1. Sokol I. Tabor 1.510, 2. Sokol Vič 1.454, 3. Sokol Zgornja Šiška 1.432; posameznice: 1. Kovačič Ela, Sokol I. Tabor 388, 2. Battelino Vida, Sokol Vič 382, 3. Kraljič Ada, Sokol I. Tabor 378.

Vsi tekmovalci in tekmovalke so pokazali vzorno disciplino in dobro pripravo, tako da z največjim zadovoljstvom pričakujemo župne tekme, ki bodo gotovo pokazale še boljše uspehe.

Prvi nastop Ruskega Sokola

Kakor v vseh večjih krajih naše domovine, kjer so naseljeni ruski emigranti, tako imajo ruski bratje tudi v Ljubljani svojo sokolsko edinico, ki je odsek Ljubljanskega Sokola v Narodnem domu. Do zadnjega časa je vladalo v ruskih sokolskih vrstah nekako mrtvilo, zlasti še, ko sta se pojavili v ruskih vrstah dve struji, ena v Pragi druga v Beogradu, ki bo prevzela vodstvo ruskega sokolstva v emigraciji. Zadnji, občni zbor Ruskega sokolskega saveza je temeljito razčistil to težko stanje in vrste ruskega Sokola so se zedinile in učvrstile, tako da kažejo zopet svojo enotno organizacijo.

V takem položaju je bilo vsako uspešno delovanje nemogoče, vendar pa so se dobili idealni in požrtvovalni sokolski delavci, ki so prebrodili tudi te zapreke v smislu vzvišene Tyrševe ideje. Ruski odsek Ljubljanskega Sokola je v tem pogledu predjačil ne oziraje se na levo ali na desno ter gojil pravo sokolsko misel. Lansko leto pozimi je blagoslovil na prisrčni interni slavnosti prapor, letos pa bo pokazal javnosti uspehe svojega dela v telovadnici. Odbor ruskega Sokola je sklenil prirediti v nedeljo 2. septembra na vrtu bivšega hotela Tivoli svoj prvi javni nastop s pomočjo Ljubljanskega Sokola, pri katerem uživa že ves čas svojega obstoja gostoljubno streho.

Pozdravljamo iskreno ta prvi korak bratov Rusov, da naši javnosti pokažejo, da kljub vsem oviram marljivo delujejo. Za svoj prvi nastop je ruski Sokol določil naslednji spored: 1. ruska sokolska himna, pojejo člani in članice ruskega Sokola, 2. nagovor staroste br. Tkačeva, 3. ruska moška deca: proste vaje, 4. članice ruskega Sokola, proste vaje, 5. moški naraščaj Ljubljanskega Sokola, prosti skoki in skoki čez konja, 6. članice Ljubljanskega Sokola, rajalne vaje br. dr. Murnika, 7. člani ruskega Sokola, vaje s kiji in ščiti. Nastop se prične ob 17. ter bratsko vabimo vsa Ljubljanska sokolska društva k obilnemu posetu, ravno tako pričakujemo, da bo tudi občinstvo v čim večjem številu posetilo prvi nastop bratov Rusov. Vstop prost, prostovoljni prispevki dobrodošli. Zdravo!

Glasbena razstava in ljudski koncerti na velesejmu

Ljubljana, 30. avgusta.

Leta 1932 je bila ob jubilejnih svečanostih Glasbene Matice ljubljanske otvorjena razstava slovenske glasbe, ki nam je kolikor mogoče popolno predočila naš glasbeni razvoj od prve slovenske tiskane melodije do današnjih dni. Razstavljeni so bili rokopisi naših skladateljev, njihovi portreti, naše glasbene edicije, razni instrumenti, pa tudi slike umetnikov, ki imajo za motiv glasbo. Ta razstava je bila pripravljena pod vodstvom in po zasnutku blagopokojnega glasbenega zgodovinarja dr. Josipa Mantuanija.

Da dobijo vpogled v naše glasbeno življenje najširši sloji našega naroda, je uvrstila uprava ljubljanskega velesejma v bogati spored svoje letošnje jesenske prireditve tudi razstavo slovenske glasbe. Določen je eden največjih paviljonov kot razstavni prostor, konec paviljona pa je spremenjen v malo koncertno dvorano, kjer se bodo vršili dnevno koncerti, na katerih se bodo izvajale izključno le dela naših skladateljev.

Red koncertov je naslednji:

Sobota, 1. septembra ob 11. uri Otvoritveni koncert vojaške godbe pešpolka Triglavskega; ob 16. uri Reproducirana glasba: Narodna pesem v moškem kvartetu; ob pol 18 .uri Koncert moškega zbora in godbe na pihala železničarskega društva Sloge.

Nedelja, 2. septembra ob 11 .uri Radiookester; ob 16. uri Reproducirana glasba: Koroška narodna pesem; ob pol 18. uri Bežigrajski moški zbor.

Ponedeljek, 3. septembra ob 16. uri Reproducirana glasba: Umetna pesem v kvartetu; ob pol 18. uri Slovenski samospevi, izvajajo Milena Verbičeva, Anton Dermota in Tone Petrovčič.

Torek, 4. septembra ob 15. uri Kako se izdelujejo gramofonske plošče (sprejem in reprodukcija); ob pol 18. uri Cerkveni koncert Sattnerjevega pevskega zbora.

Četrtek, 6. septembra ob 15. uri Kako se ducirana glasba: Samospevi s spremljevanjem klavirja; ob pol 18. Slovenski vokalni kvintet.

Četrek, 6. septembra ob 15. uri Kako se izdelujejo gramofonske plošče (sprejem in reprodukcija); ob pol 18. uri Koncert godalnega orkestra Orkestralnega društva Glasbene Matice ljubljanske.

Petek, 7. septembra ob 16. uri Reproducirana glasba: Narodna pesem v priredbi za orkester. (Večerni koncert odpade zaradi Slovanskih plesov).

Sobota, 8. septembra ob 12. uri Koncert okteta Ljubljanskega Zvona; ob pol 18. uri Nastop harmonikarjev.

Nedelja, 9. septembra ob 11. uri Reproducirana glasba: Narodna pesem v priredbi za en ali več glasov s spremljevanjem klavirja; ob pol 18. uri Radio-orkester.

Ponedeljek, 10. septembra ob 16. uri Reproducirana glasba (raznovrsten spored); ob pol 18. uri Zaključni koncert. Pevski zbor Glasbene Matice ljubljanske.

Preko 200 del naših skladateljev se bo izvajalo na vseh teh koncertih. Poudarjamo, da bo vstop v koncertno dvorano prost. Pri vhodu bo na razpolago natančni spored dotičnega koncerta, ki se dobi za 2 Din.

V teh dneh bo imelo naše občinstvo priliko prvikrat videti, kako se izdelujejo gramofonske plošče. Predvajal bo sprejem in vso izdelavo univ. prof. inž. Osana. Prvi dan, v torek, bodo posetniki velesejma lahko sami govorili v sprejemni aparat, peli ali igrali inštrumente in nato bo izdelana plošča, ki bo hkrati tudi prvič reproducirana. Vsak posetnik, ki bo govoril ali igral v aparat, bo ploščo tudi lahko odkupil.

Na koncerte opozarjamo in vabimo občinstvo k številnemu posetu.

Iz Kamnika

— **Vznemirjenje v pasjem kraljestvu.** Kamnik je znan kot pravi pasji eldorado, kajti malokje vidiš toliko psov kot na kamniških ulicah. Psi in psički vseh velikosti in pasem se kot za stavo preganjajo po mestu, trgajo za kost in nadlegujejo pasante. Menda tudi v Carigradu nimajo lepšega življenja in občina ima dovolj velike sitnosti s psi. Ker meščani neradi plačajo predpisano takso, je zadnjič konjederec napovedal svoj obisk. Kot bi mignil, je zmanjkalo psov in konjederec jih je zastonj iskal po ulicah. Meščani so jih dobro skrili in sovražniku pasjega življa je padlo v roke samo neko nebogljeno ščene iz predmestja. Ko je konjederec s svojim skromnim plenom odšel, so psi zopet pričeli uprizarjati priljubljene dirke po mestnih ulicah.

— **Kamničani so dobri strelci.** V nedeljo je imela mekinjska strelska družina na vrtu pri Plevelju zanimivo prireditev z nagradnimi strelskimi tekmami v dveh kategorijah. Za vsako kategorijo so člani zbrali 10 lepih praktičnih nagrad. Ker v Kamniku nimamo strelske družine, so nekateri kamniški strelci pristopili k mekinjski družini, ki je zgradila lepo strelišče za streljanje na 100 in 200 metrov. Štirje kamniški strelci so v obeh kategorijah odnesli 7 nagrad in sicer France Vidmar eno prvo in eno drugo, Drago Dražček eno drugo in eno tretjo, glavno nagrado kapitalnega koštruna pa je dobil kamniški mesar Cene Grčar, ki je dosegel največ točk v 5 strelih. Lepe nagrade so osvojili še Kamničan Martin Gjurin, dalje predsednik mekinjske strelske družine šolski upravitelj Ivan Primožič in Mekinjčani Rozi Iskra, Gustel Ogrinc, Janez Pirc itd. Kamniški strelci zmagovalci so se zvečer v triumfu vrnili v mesto z meketajočim koštrunom.

— **Nedeljski cerkveni koncert** v proslavo 200letnice dozidanja župne cerkve na Šutni je bil rekordno obiskan. Izvedba vseh točk programa pod vodstvom organista g. Lobode je bila na višku. Požrtvovalnost vseh sodelujočih zasluži polno priznanje.

ŠOLSTVO

— **Na Državnem osrednjem zavodu za ženski domači obrt v Ljubljani, Novi trg 4-I,** se vrši vpisovanje gojenk in hospitantk dne 1. in 3. septembra 1934 od 8. do 12. ure dopoldne. Na zavodu se poučujejo sledeče tehnike: klekljane čipke, šivane čipke, belo in pisano vezenje, toledo, file, biserna dela, konfekcijoniranje, gobelin in tkanje. Redne gojenke se sprejemajo po dopolnjenem 14. letu. Podrobne informacije na zavodu.

SOKOL

— **Moški naraščaj Ljubljanskega Sokola** prične z redno telovadbo v torek, dne 4. septembra. Redna telovadba je vsak torek in petek od pol 18. do pol 19. ure na letnem telovadišču, v primeru slabega vremena pa od pol 19. — pol 20. v telovadnici. Naraščajniški prednjaški zbor ima sejo v soboto, dne 1. septembra ob 6. zvečer na telovadišču.

Ponson du Terrail: 109

Lepa židovka

Roman.

— Če bi prišlo tako daleč, bi me živega ne dobili v roke.

— Zglasim se zopet pri vas, ne vem pa še, kdaj. Če bi mi pa hoteli povedati, kaj važnega, vam povem svoj naslov. Dobite ga v Toudu, vogal ulice du Pendu. Zbogom, markiz.

De Mathalin ni odgovoril.

Na pragu se je Merotte še obrnila in zaklicala:

— Nikar ne ubijte de Vertheuila. To je moj materinski nasvet.

To so bile njene zadnje besede. Stara ciganka se je napotila h gospe Lougval.

Le-ta jo je že pol ure nestrpno in v strahu pričakovala.

Čim sta ostali s staro ciganko sami, je gospa de Lougval porinila pred njo vrečico, rekoč:

— Evo vam denarja, ki sem vam ga obljubila. Upam pa, da mi prinašate pismeno opravičilo markiza de Mathalin.

— Žal, gospa, včeraj sem preveč upala, — je odgovorila Merotte.

— Kaj? Pa vendar ni markiz de Mathalin te zahteve odklonil?

— Seveda jo je.

— Odklonil? — je ponovila gospa Lougval. — Kaj torej hočete tu?

— Prišla sem vam to povedat, gospa, — je odgovorila Merotte mirno.

— Poberite se! Izginite mi izpred oči, — je zakričala gospa Lougval grozeče.

— Razumem vaše razburjenje, gospa, — je odgovorila Merotte. — Opozoriti vas moram, da bi tako brezobzirno ne smeli postopati z menoj. Zaupali ste mi svojo tajno in ena sama moja beseda vas lahko uniči.

Molče je stopila gospa de Lougval k steni in pozvonila. Kmalu je prišla komornica.

— Recite mojemu možu, mojemu bratu in drugim rodbinskim članom, ki se baš mude v naši hiši, naj pridejo sem.

— Kaj hočete storiti? — je vprašala Merotte presenečeno.

— Boste že videli. Kaj mislite, da boste lahko nekaznovano zlorabljali mojo zaupljivost? Dokažem vam baš nasprotno.

Nekaj časa je bilo vse tiho, potem je po vstopil v salon de Lougval s tremi bližnjimi sorodniki svoje žene.

— Gospodje, — je dejala gospa de Lougval, — ta starka tu se je vtihotapila k meni pod zvito pretvezo, izmislila si je zgodbo in mi zdaj grozi, da jo bo povedala drugim.

Merotte je bila dovolj predrzna, da se je odločila za najdrznejši korak in že je odpirala usta, da bi izrekla težko obtožbo, ko jo je de Lougval naenkrat vprašal:

— Kdo ste?

— Žena, ki . . .

— To ni odgovor! Vaše ime?

— Merotte.

— Tudi to ni odgovor na moje vprašanje. Tu je namestnik državnega tožilca, ki vas lahko vpraša še kaj več.

Teh besed se je stara ciginka tako ustrašila, da je nekoliko prebledela, vendar je pa odgovorila.

— Vse kaže, da gospa danes nima v redu živcev, kajti v resnici se nisem prav nič pregrešila zoper dolžno spoštovanje do nje. Glede na predmet, ki sem ga hotela prodati, sem bila morda res nekoliko preostra, toda če se ne moreva sporazumeti, ni to razlog, da bi ravnali z menoj, kakor da sem storila težak zločin. Sicer sem pa pripravljena oditi.

Te besede so napravile na de Lougvala in njegove prijatelje dober vtis. Gospa de Lougval je na drugi strani pomislila, da je zlobna starka vsaj za nekaj časa opustila svojo prvotno namero.

— Ali je vse to res, Hortenzia? — je vprašal de Lougval.

— Skoraj.

— Morda sem se tako razburila, ker sem mislila, da mi starka grozi.

— Kaj naj torej storimo z njo?

— Zapodite jo, to je vse!

Te besede so zadele Merotte kakor zaušnica; oči so se ji srdito zaiskrile in vzravnala se je, toda gospa de Lougval jo je pogledala tako srepo, da se je njena jeza takoj polegla in ponižno je odgovorila:

— Ni me treba izganjati, saj sem že rekla, da pojdem sama.

In počasi je odšla.

Ko je bila že za vrati, se de Lougval ni mogel premagati, da bi ne pripomnil:

— To je pa res čudna ženska!

— Ne samo čudna, temveč tudi zelo nevarna se mi zdi — je menil namestnik državnega tožilca. — V njenem življenju se je morala odigrati zelo čudna drama. Najbolje bo, če jo priporočim varnostnim organom, da bodo pazili na njo.

XXIX.
NAPAD NA MARKIZA.

Drugo jutro je de Vertheuil s svojima sekundantoma v arlaškem gozdiču zaman pričakoval markiza de Mathalina, kajti markiza so našli na postelji z bodalom v prsih.

Namestnik državnega tožilca Queyries in orožniški kapitan sta bila prišla v hišo in začela se je preiskava. Najprej je hotel Queyries zaslišati težko ranjenega markiza, toda le-ta ni mogel odgovarjati na njegova vprašanja, niti ni slišal, kaj govore v sobi. Preostajalo ni nič drugega, nego opustiti to namero.

— Gospod kapitan, — je dejal namestnik državnega tožilca, — naročite orožnikom, naj preiščejo vso hišo, zlasti naj pa pazijo, če bi se dali kje najti sledovi krvi. Enega moža pa pošljite, naj takoj privede sem markizovega slugo, da ga zaslišim.

Orožniški kapitan je takoj izpolnil povelja. Ko se je vrnil, je stopil namestnik državnega tožilca za njim k oknu.

— Povejte mi, kapitan, kaj mislite o tej zadevi?

— Prepričan sem, da gre tu za samomor.

— Zakaj?

— Ker so bila vrata zaklenjena, morilci pa nimajo navade hoditi v hišo skozi luknjico v ključavnici.

— Kaj pa naj bi markiza napotilo, da bi segel po samomorilnem orožju?

— Morda je prišel na boben. Sicer pa, kdo ve, kaj ga je pognalo v obup.

— Res ne vem, kje tiči vzrok, toda zdi se mi, kapitan, da danes niste na pravi sledi.

— Vi torej mislite, da je bil tu storjen zločin?

— Da.

Tisti hip je vstopil markizov sluga Cadet, za njim pa orožnik.

Namestnik državnega tožilca je namignil za mizo sedečemu zapisnikarju, potem je pa vprašal prišleca:

— Kako dolgo ste služili pri markizu?

— Poldrugo leto, gospod.

Z zrakoplovom nad Brazilijo

V avgustu prihodnjega leta bodo nemški in brazilski učenjaki s pomočjo zrakoplova preiskali brazilske pragozdove

V Friedrichshafnu grade nov zrakoplov, ki krene v avgustu prihodnjega leta na pot nad neznanim braziljanskim ozemljem Matto Rosso in nad reko Amazonko. S tem bi se morda posrečilo odkriti nekatera legendarna mesta in zgradbe starih kultur, ki so o njih prodrle v civilizacijo samo pravljice. Ekspedicije z novim zrakoplovom, ki bo večji od »Grofa Zeppelina«, se udeleže nemški in braziljski učenjaki. Na krovu zrakoplova bo oddajna radio-postaja, s pomočjo katere bodo učenjaki sproti informirali svet o svojih vtisih in uspehih. Razen tega nameravajo izdelati film, ki nam bo pokazal še neznane lepote in skrivnosti braziljskih pragozdov.

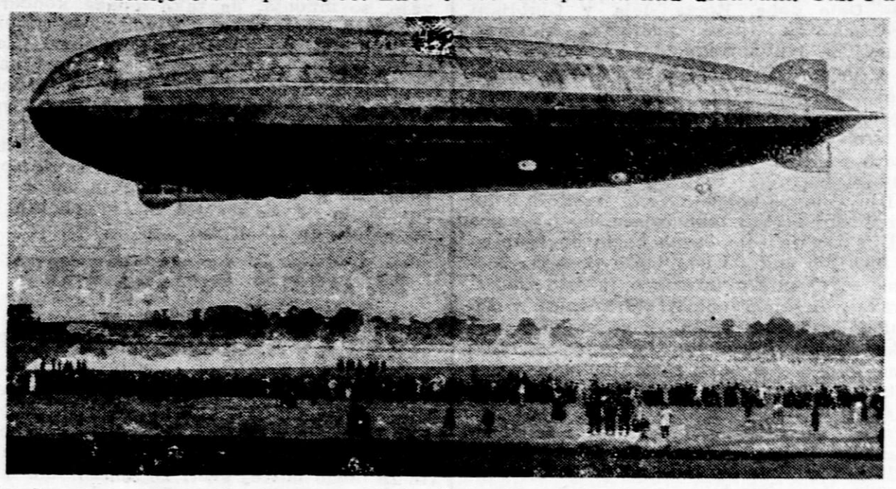

Znanstveno bo vodil ekspedicijo Paul Vageler, ki je vodil že več ekspedicij v Afriko in Afganistan in ki se je nedavno vrnil iz Perzije z znanstvenih poletov. V pogovoru s poročevalcem »United Press« je dejal o nameravani ekspediciji z zrakoplovom, da pomeni uresničenje davnega načrta dr. Eckenerja. Že leta 1927. se je dr. Eckener pogajal o tem z braziljsko vlado. V septembru 1933 je sam prevzel znanstveno organizacijo ekspedicije. Dr. Eckener je bil vedno prepričan o tem, da se notranjost Brazilije ne da preiskati drugače, kakor z zrakoplovom. Dr. Eckener bo sam vodil zrakoplov. Drugi odlični strokvnjak na krovu bo general Rondon, braziljska avtoriteta v poznavanju Indijancev. On bo zbiral podatke o pritlikavskih plemenih, ki žive med Rio Xingom in Ringo Tapajozom. Skušal bo zbrati tudi čim več podatkov o takozvanih belih Indijancih, živečih v teh krajih.

Novost zrakoplova bo v tem, da se bo lahko v zraku ustavil. Za polet v Brazilijo bo poleg tega opremljen s posebno napravo, da se bodo lahko udeleženci ekspedicije približali zemlji tako, da bo mogoče fotografirati od blizu in zbirati redke rastline. Ta naprava se bo dala porabiti na suhem in na vodi. Če bo hotela ekspedicija preiskati jezero ali reko, se bodo spustili raziskovalci iz gondole v čolniču na reko, po kateri se bodo lahko nekaj časa vozili.

Pot, ki jo napravi ekspedicija z zrakoplovom, bo merila 26.000 km in razdeljena na 3 etape. Vodila bo proti Amazonki tja do Manaos, dalje severno nad gostimi džunglami med Guayano, Venezuelo in Columbio, ob peruanski meji bo proučiti izvire Xinga in Tapaja. V teh krajih je izginil pred 10 leti polkovnik Fawcett. Ekspedicija bo skušala najti njegove sledove, čeprav ni upanja, da bi bil ta raziskovalec še živ. Na poletu nad državami San Paulo, Parana, Santa Chaterina in Rio Grande bo ekspedicija iskala zlasti naravna bogastva, ležišča nafte in rud.

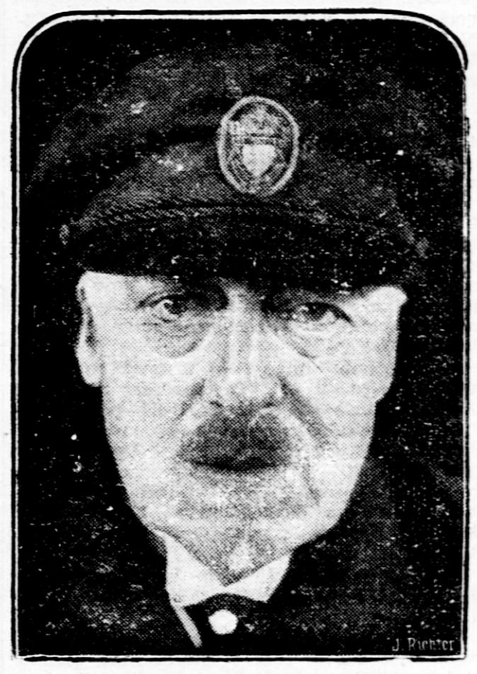

Dr. Eckener

Skrunilci grobov nasedli

V belgijskem mestecu Villers Saint Paule je bil storjen zločin, ki je sicer dokaz človeške podivjanosti, vendar pa ima tudi humoristično nadih. Nedavno je umrla tam bogata starka Honnetonova, ki je izrazila pred smrtjo željo, naj jo pokopljejo z vsemi njenimi dragulji. Starka je živela čudaško življenje in tako je tudi umrla. Vest o njeni zadnji želji se je hitro razširila po mestecu, prišla je na ušesa tudi zločincem, ki bi se bili seveda radi polastili zakopanih dragocenosti. Dolgo so se pripravljali, končno so pa neke noči odkopali grob in oskrunili mrliča.

Grobar je našel zjutraj odkopan grob, na krsti pa listek, kjer se hijene v človeški podobi zahvaljujejo dedičem, da so jim omogočili tako bogat plen. Toda policija je kmalu ugotovila, da so skrunilci groba nasedli. V bližnjem mestu je bil kupil starinar od dveh mladeničev mnogo draguljev, ki je pa v njih spoznal navadno brušeno steklo. Previdni dediči so izpolnili zadnjo željo pokojnice tako, da bi jih to preveč ne bolelo. V krsto so ji položili pozlačen nakit z brušenim steklom, prave dragulje so pa obdržali. Slepar ija se bo seveda obravnavala pred sodiščem.

Čudež evgenike izginil

V Angliji je razburila vso javnost usoda dekleta, ki je bila prva evgenična ženska Anglije. Evgenija Bolce je bila rojena 7. maja 1913 v slikovitem londonskem predmestju Hampsteard. Njeni starši so že dolgo pred spočetjem otroka mislili na to, da naj bi se rodil otrok v posebno evgeničnih okolnostih iz fizičnega, moralnega in intelektualnega vidika, spočet naj bi bil v popolni telesni in duševni harmoniji roditeljev. In ker Angleži zelo visoko cenijo smisel in nadarjenost za humor, sta roditelja večkrat kramljala s slavnimi komiki, kakor sta Leuder Bar in Robey. Več zdravnikov z znamenitim evgenikom dr. Salcedvjem na čelu je dajalo roditeljema strokovna navodila. Hiša, kjer naj bi zagledal izvoljenec luč sveta, je bila okrašena z najlepšimi umetninami, da bi dobil otrok zmisel za lepoto in umetnost takoj, čim bi odprl oči.

Oče, doma iz Kalifornije, anglomadžarskega porekla, in mati čistokrvna Angležinja, sta potrošila celo premoženje na potovanju za lepotami narave, zgradb in muzejev, kar naj bi vplivalo na njunega bodočega potomca.

Kočno se je rodila deklica, čije rojstvo je bilo znanstveno in evgenično temeljito pripravljeno. Že s šestimi meseci je kazala deklica izredno inteligenco in zmisel za humor, z vsakim dnem se je njena nadarjenost bolj kazala. Pristaši evgenike so triumfirali, bili so ponosni, da je narava tako lepo potrdila njihovo teorijo. Toda pozneje, ko je deklica doraščala, so polagoma izginili vsi razlogi za čudežna prerokovanja in navdušenje. O evgeničnem čudežu v Hampsteadu se je nehalo govoriti in pisati. Šele zdaj se je začelo znova govoriti o njem, kajti 21letna Evgenija je proti vsem zakonom evgenike naenkrat izginila. Najbrž je sledila klicu življenja, ki noče biti stisnjeno v okvir evgenike.

Iz Celja

—c **Uradne ure pri sodiščih v Celju** bodo počenši s 1. septembrom ob delavnikih (razen sobot) od 8. do 12. in od 15. do 18., ob sobotah pa od 7.30 do 13.30. Ob nedeljah in veljavnih praznikih se posluje le v izjemnih primerih, navedenih v § 20. sodnega poslovnika, in to od 9. do 11. dopoldne. Vložišče je ob delavnikih odprto v gori navedenem delovnem času; ob nedeljah in praznikih se sprejemajo (§ 20/3 s. p.) samo nujne vloge v kazenskih stvareh, po katerih je treba neodložno postopati. Takšne pismene vloge, brzojavke in pismene pošiljke sprejema ob nedeljah in praznikih od 9. do 11. vsakokratni dežurni pisarniški uradnik v sobi št. 13, izven tega časa in izven pisarniškega časa ob delavnikih pa služi ref. Rudolf Videčnik v sobi št. 25. Občevanje strank s sodiščem po telefonu v mejah § 64/4 sodnega poslovnika je mogoče samo v delovnem času.

—c **»Kolesarji« zopet na delu.** Neznan prijatelj tujih koles je te dni ukradel trgovskemu pomočniku Francu Mirniku z Babnega pri Celju iz neke veže na Ljubljanski cesti 1500 Din vredno, zeleno pleskano moško kolo znamke »Trophe de France«, tov. štev. 465.659, evid. štev. 2—14.789—5.

—c **Uprizoritve »Slehernika«.** Ljubljanska drama bo uprizorila Hofmannsthalovega »Slehernika« v soboto 1. septembra ob 19.20 in v nedeljo 2. septembra ob 16. in 19.30 pred Marijino cerkvijo v Celju, v primeru slabega vremena pa v Mestnem gledališču. Poleg igralcev bo pri uprizoritvi sodeloval tudi mešani zbor Celjskega pevskega društva in orkestra celjske Glasbene Matice pod vodstvom g. ravnatelja K. Sancina. Zunanjim udeležencem je dovoljen 50 odstotni popust na vseh avtobusnih progah mestnega avtobusnega podjetja v Celju. Vstopnice se dobijo v predprodaji v knjigarni »Domovina« na Kralja Petra cesti. Za uprizoritev vlada tudi na deželi veliko zanimanje.

Iz Kranja

— **Nogometna strelska tekma.** V nedeljo se bo vršila ves dan II. nagradna strelska tekma, ki jo priredi kranjska Strelska družina. Strelski sport je v našem srezu zelo razvit; že v 15 občinah so ustanovljene Strelske družine. Zato bo v nedeljo gotovo velika in kvalitetna udeležba. Nagrad je 40, skupna vrednost znaša nad 5000 Din. Streljalo se bo z vojaško puško na 200 in 150 m, s poljubno lovsko na srnjaka in na leteče golobe, z malokalibrsko na 10 m.

— **Poroka.** Poročil se je žandarmerijski podnarednik g. Štefan Petrovčič z gdčno. Anico Emeršičevo. Čestitamo!

— **Prireditev naših obrtnikov.** Podružnica društva jugoslovenskih obrtnikov v Kranju priredi v nedeljo v prostorih gostilne pri starem Majerju družabno veselico. Začetek ob 16.

Iz Trebnjega

— **Nov grob.** V Starem trgu pri Trebnjem je umrla v sredo posestnica in gostilničarka g. Brovet Angela iz ugledne rodbine Brovetove v Starem trgu. Pogreb bo v petek ob 8. uro zjutraj na farno pokopališče v Trebnjem. Pokojnici blag spomin — žalujočim naše sožalje.

Iz Ptuja

— **Cerkev sv. Petra in Pavla** imenovana tudi minoritska, ki je bila pred leti v notranjosti popolnoma renovirana in je ena najlepših v Ptuju, dobiva sedaj po dolgih letih tudi novo zunanje lice. Pri restavracijskih delih je bil namreč odbit zunanji omet, da se je zamogel zid popolnoma posušiti, s čimer naj bi bila preprečena vlaga. Cerkev bo na novo ometana in delo bo v najkrajšem času končano.

— **Redne pevske vaje** pevskega zbora Glasbene Matice v Ptuju se pričnó dne 3. sept. ob 20. uri v dvorani Glasbene Matice. Vabijo se vsi stari, kakor tudi novi člani pevci, da se te prve pevske vaje polnoštevilno udeleže, zlasti še, ker čakajo pevski zbor težke naloge glede na bližajoči se veliki pevski koncert, ki bo 28. septembra.

— **Nezgoda epileptika.** Posestnika Hrgo Antona iz Grlinec je pred dnevi napadla božjast, da je padel in si zlomil desno nogo. Prepeljali so ga v bolnico.

— **S postelje je padla** posestnikova hči Suhač Olga iz Vitomarcev ter si je močno poškodovala desno nogo, tako da so jo morali prepeljati v bolnico.

— **S kolom po glavi.** Med posestnikovima sinovoma Vaupotičem Francem iz Male vasi in Roškarjem F., je prišlo zaradi dekleta do prepira. Med prepirom je hotel Roškar udariti s kolom Vaupotiča, pa se ga je zbal in zbežal v hišo posestnika Valenka. V prepir pa je posegel tudi Vaupotičev oče Franc Vaupotič, ki je prihitel v sami srajci in spodnjih hlačah na pomoč svojemu sinu ter z vso silo udaril s kolom po glavi posestnika Valenka, ki je njegovega sina izganjal iz svoje hiše. Udarec je bil tako močan, da se je Valenko onesvestil. Zadnjo besedo bo imelo sodišče.

Vzoren mož.

Žena telefonira možu iz zdravilišča: V štirih tednih sem shujšala za polovico. Kako dolgo naj še ostanem tu?

Mož ji je odgovoril: Še štiri tedne.

GRAFOLOG
KARMAH
V LJUBLJANI. — Obiske sprejema v hotelu »SOČA«. — V Ljubljani ostane do 10. septembra. — Odgovarja tudi na došlo korespondenco.

Makulaturni papir
proda
uprava „Slovenskega Naroda“,
Ljubljana, Knafljeva ulica štev. 5

PRODAM DIAMANT
za 10 mm šipe, srebrno uro in 1 ducat finih vilic. — Naslov v upravi »Slov. Naroda«. 2660

KUHARICO
veščo tudi nemškega jezika — iščem. — Loeffler, Celje, Kolenčeva št. 4.

GOSTILNO
v Mariboru, Rotovški trg 8 — oddam v najem.

HRANILNE KNJIŽICE
kupuje in prodaja Praznik, Zagreb, Varšavska 6.

PUMPARCE
modne hlače, najboljši nakup.
A. PRESKER,
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta štev. 14. 6/T

Če oddajate ali iščete stanovanje
oglašujte v »Slovenskem Narodu«. — Beseda 0.50 para.

STROJEPISNI POUK
novi tečaji, od 6. do ½8. in od ½8. do 9. ure zvečer. Šolnina znižana, učna ura Din 2.-. — Začetek pouka 3. septembra. Vpisovanje dnevno od 6. ure dalje. — Christofov učni zavod, Domobranska cesta 15. 2606

Dijaške sobe
oglašujte v »Slovenskem Narodu«. — Beseda 0.50 para.

Klavirji!
Pianini!
od Din 8.500.—
prve svetovne fabrikate: Bösendorfer, Steinway, Förster, Petrof, Hölzl, Stingl original, ki so nesporno najboljši! (Lahka, precizna mehanika.) Prodaja jih izključno le sodni izvedenec in bivši učitelj Glasbene Matice
Alfonz Breznik
Aleksandrova cesta štev. 7.
Velikanska zaloga vseh glasbenih inštrumentov in strun

OGLAŠUJTE
V malih oglasih v »Slovenskem Narodu« velja vsaka beseda 50 para, davek Din 2.-. Najmanjši znesek za mali oglas Din 5.-, davek Din 2.-. Mali oglasi se plačujejo takoj; po pošti lahko v znamkah. — Za odgovore malih oglasov treba priložiti znamko.

Mag. št. 35.431/34.

RAZPIS

Mestna občina ljubljanska razpisuje oddajo težaških in zidarskih del, mizarska dela, pleskarska dela in napravo centralne kurjave za adaptacijo trakta šentpeterske vojašnice v policijske zapore.

Zmanjševalna licitacija se vrši v

četrtek, dne 6. septembra 1934 ob 11. uri dopoldne

v mestnem gradbenem uradu v Ljubljani, Nabrežje 20. septembra 2/II.

Elaborati za razpisano delo se lahko dobe v gradbenem uradu od petka 31. avgusta dalje med uradnimi urami.

V Ljubljani, dne 28. avgusta 1934.

MESTNO NAČELSTVO LJUBLJANA.
Župan in mestni načelnik: Dr. Dinko Puc l. r.

Urejuje: Josip Zupančič. — Za »Narodno tiskarno«: Fran Jesenšek. — Za upravo in inseratni del lista: Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.